

01

MODEL 4731
4531
4721

41 51 303-08

U krijgt hierin niet alleen een nauwkeurige beschrijving van deze machine, maar ook veel waardevolle aanwijzingen voor een succesvol gebruik.

Wij raden u aan deze handleiding rustig door te lezen. U zult bemerken hoe eenvoudig de bediening van deze moderne machine is.

Wij wensen u veel plezier met uw naaimachine.

Geconstrueerd volgens de veiligheidsvoorschriften voor huishoud-naaimachines DLN 5321.

Wees uiterst voorzichtig met de op en neergaande naaldbeweging.

Bij het verwisselen van de naald, naaivoet, het spoeltje, de steekplaat en de gloeilamp, bij het zonder toezicht laten van de machine en bij onderhoudswerkzaamheden moet de stekker uit het stopcontact genomen worden.

Gebruik uitsluitend gloelampjes met een vermogen van maximaal 10 Watt. De elektrische uitrusting van de machine is volgens geldende internationale normen radio- en tv-ontstoord en volgens de richtlijnen der EG

Inhoud

Aansluiten op het net	4	Rekbare blindzoom	30
Aanschuiftafel	4	Rimpelen	22
Apparatenlade	4	Ritssluiting innaaien	24
Applicaties	26	Rolvoet	18
Afhechten	16-22	Spanning van de bovendraad	10
Badstof	28	Spanning van de onderdraad	10
Borduurovoet	18	Speciale apparaten	42-44
Draadafsnijder	10	Standaard apparaten	1
Genaaide zig-zag steek	28	Steekbreedte	12-14
Grijper	8	Steekkeuze	12-14
Inleggen van spoel	8	Steeklengte	12-14
Inrijgen	6	Steken (gebruik van de)	45
Inrijgen van de bovendraad	6	Spoelhuls	8
Instellen van de steken	12-16	Stoppen	38
Inzetten van spoelhuls	8	Storingen	40
Kant	26	Stukken inzetten	26
Knoopsgat	34	Transporteur	12-14
Knoopsgat met inlegdraad	36	Uitnemen van spoelhuls	8
Naaldstop boven - Naaldstop onder	16	Uitpakken	4
Naald en garen	20	Varioschakelaar	36
Onderdraad ophalen	8	Verstellen	28
Onderdraad opspoelen	6	Verwisselen van de gloeilamp	38
Onderhoud	38	Verwisselen van klik-klaar voet	18
Opspoelen	6	Verwisselen van speciale voet	18
Overlock	30	Verwisselen van naald	20
Persvoetdruk	10	Voetpedaal	4
Persvoetlichter	10	Vrije arm	4
Raadgevingen	20	Zig-zag steek	26
Rechte naad	22	Zomen	30
Rechte naad (elastisch)	32		

Uitpakken

Plaats de machine zodanig op tafel, dat het vak voor de gebruiksaanwijzing naar voren staat. Voordat u de draagkap eraf haalt, moet eerst het voetpedaal (A) worden verwijderd.

Daarna kan het handvat worden omgeklapt. Bij het inpakken opletten dat eerst de draagkap op de machine wordt gezet voordat het voetpedaal van bovenaf in het daarvoor bestemde vak geplaatst wordt.

Aanschuiftafel

Om de vrije arm te kunnen gebruiken en bij het verwisselen van het spoeltje, moet de aanschuiftafel zich in de laagste stand bevinden. Grendel (C) uittrekken en de tafel links naar beneden drukken. Moet de tafel weer gebruikt worden om het naaivlak van de machine te vergroten, dan de tafel aan de rechterkant optillen.

U dient erop te letten dat de pen aan de achterkant van de machine in de gaffel van de tafel steekt. De pen van de grendel (C) moet eveneens in het daarvoor bestemde gat vallen.

Apparatenlade

Deze kunt u openen door knop (D) in te drukken en het deksel op te lichten. Op de binnenkant van het deksel bevinden zich pennen voor reserve spoeltjes.

Aansluiten op het lichtnet

Controleer of de op het type-plaatje vermelde spanning overeenstemt met de netspanning.

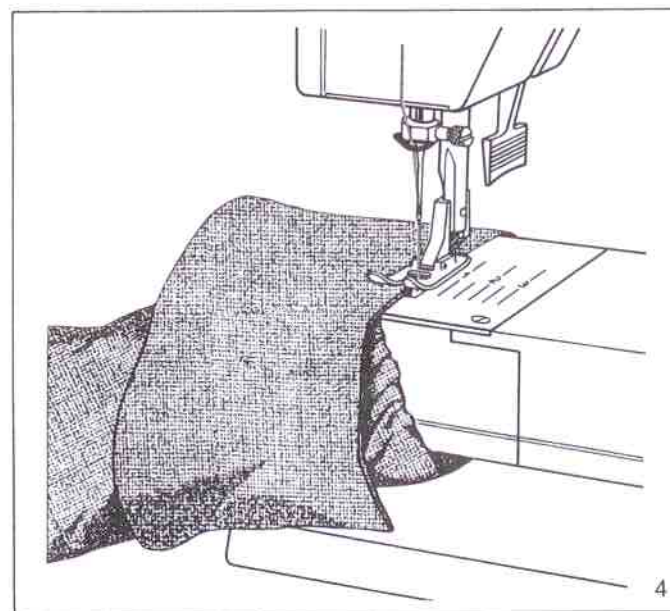
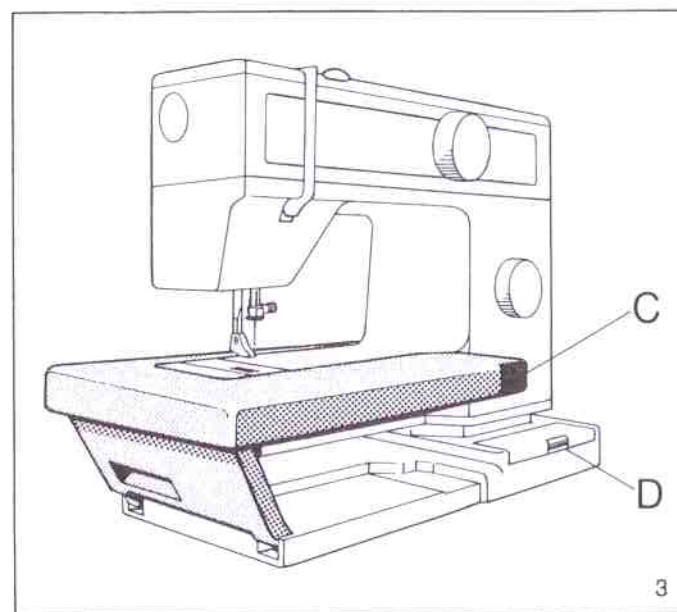
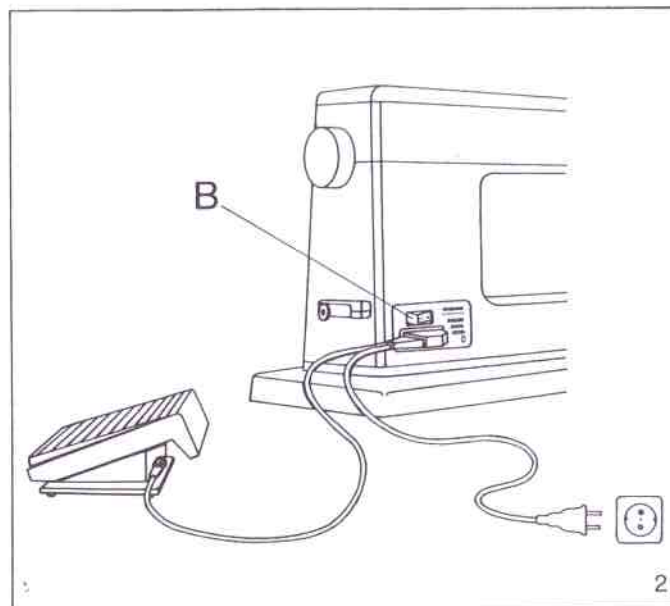
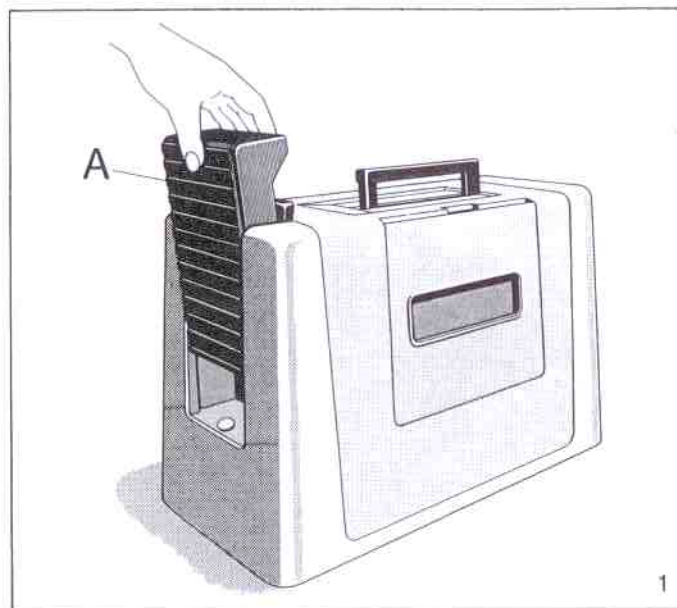
Daarna de machine door middel van het snoer aansluiten.

Met de schakelaar (B) wordt de machine ingeschakeld. Het branden van het licht geeft aan dat de machine gebruiksklaar is. Door het voetpedaal meer of minder in te drukken regelt u de naaisnelheid van zeer langzaam tot zeer snel.

Vrije arm

Met de vrije arm is het mogelijk moeiteloos mouwen, broekspijpen en andere soortgelijke werkstukken te naaien en af te werken. De vrije arm is zeer praktisch voor het aannaaien van kragen en manchetten en bij het naaien van kinderkleding. Met de vrije arm kunt u bovendien kousen en sokken op de machine stoppen.

Bij deze werkzaamheden moet de aanschuiftafel omhoog geklapt zijn.

Inrijgen van de bovendraad

Let op dat de persvoetlichter (A) omhoog staat. Het handwiel naar u toe draaien tot de draadhevel in de hoogste stand staat. De draad van de garenklos (1) trekken en van links naar rechts door de draadgeleider (2) steken. Daarna van voren tussen de spanningsplaatjes (3) en naar beneden door de draadgeleider (4) leiden. De draad in de gleuf van de hefboom (5) halen en vervolgens weer naar beneden door de geleiders (6) leiden. De draad wordt dan van voren af door het naaldoog gestoken. Door het witte vlak op de persvoethouder is het naaldoog duidelijk te zien.

Opspoelen van de onderdraad

Let op dat de persvoetlichter A omhoog staat. Vanuit de draadgeleider (7) wordt de draad via de spanningsplaatjes (C) naar het spoeltje geleid. De draad wordt enkele malen om het spoeltje in de richting van de pijl gewikkeld. Het einde van de draad vasthouden en de voetpedaal indrukken. Zodra het opspoelen begint kunt u het draadeinde loslaten.

Opspoelen van de onderdraad

Gebruik uitsluitend originele spoeltjes, deze hebben in het asgat 3 inkepingen. Andere modellen spoeltjes kunnen niet op het opspoelapparaat worden gebruikt.

Draai de spoelarm (B) naar voren tot aan de aanslag en trek de beschermkap van de spoelas af.

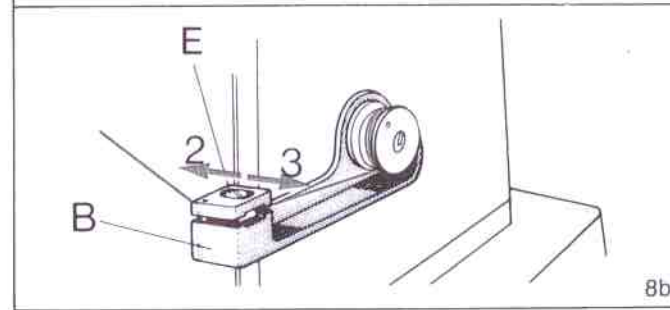
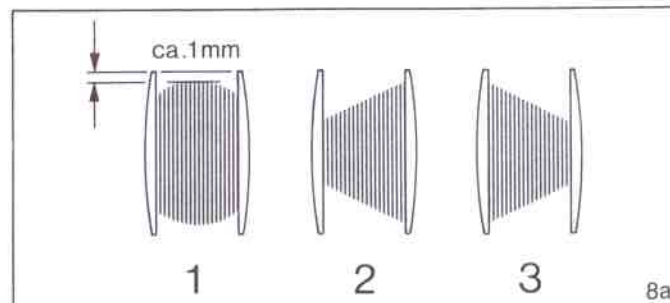
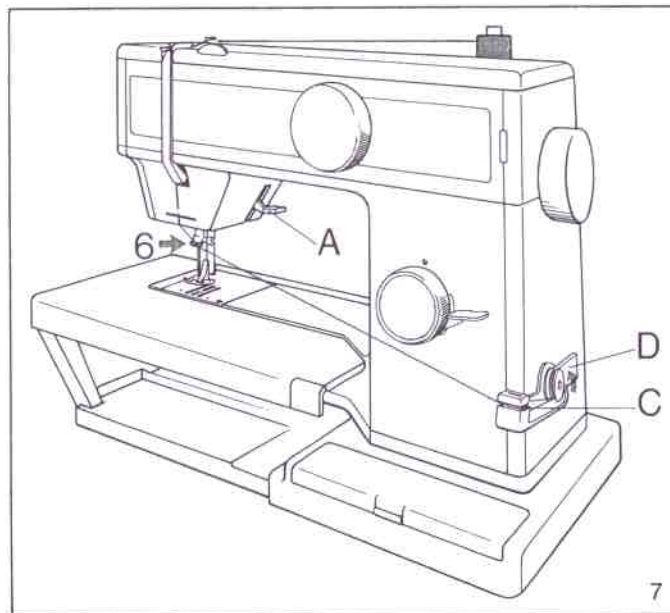
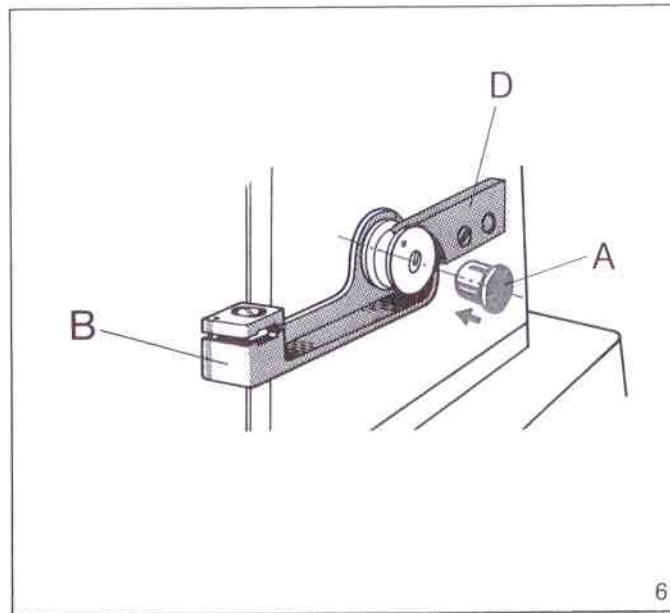
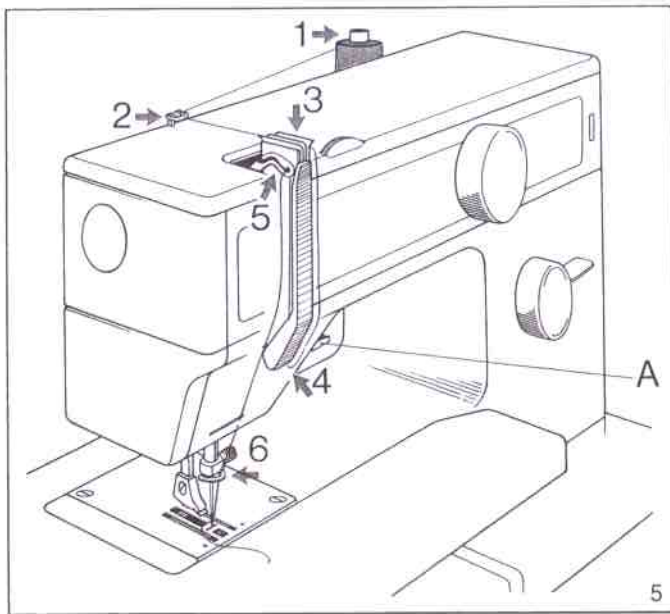
Draai de arm van het spoelapparaat (B) naar voren tot de aanslag. Steek het spoeltje met de gemerkte zijde naar voren op de spoelwinderas, waardoor de machine automatisch wordt uitgeschakeld.

Het opspoelen moet met niet te grote snelheid gebeuren. Als het spoeltje tot ca. 1 mm. onder de rand is gevuld, met opspoelen stoppen (zie afb. 8a/1). Het spoeltje van de spoelwinderas nemen, de draad doorknippen en de arm (B) terugdraaien.

Zonder meer de beschermkap A op de spoelas zetten.

Let erop, dat de drijverpunt in de gleuf valt, daar anders het naaiwerk wordt uitgeschakeld.

Bemerkt u dat de machine onregelmatig opspoelt (zie voorbeeld 2), dan moet met een schroevendraaier schroef (E) worden losgedraaid en naar de machine toe worden verschoven tot het opspoelen gelijkmatig gebeurt. Daarna de schroef weer vastzetten.

Uitnemen van de spoelhuls

De aanschuiftafel van de machine halen en het klepje openen. De spoelhuls met duim en wijsvinger zo vastpakken, dat de grendel (A) ingedrukt wordt; daarna de spoelhuls eruit nemen. Zolang de grendel ingedrukt blijft, zit de spoel vast in de huls. Zodra u de grendel los laat, valt de spoel eruit.

Inzetten van het spoeltje

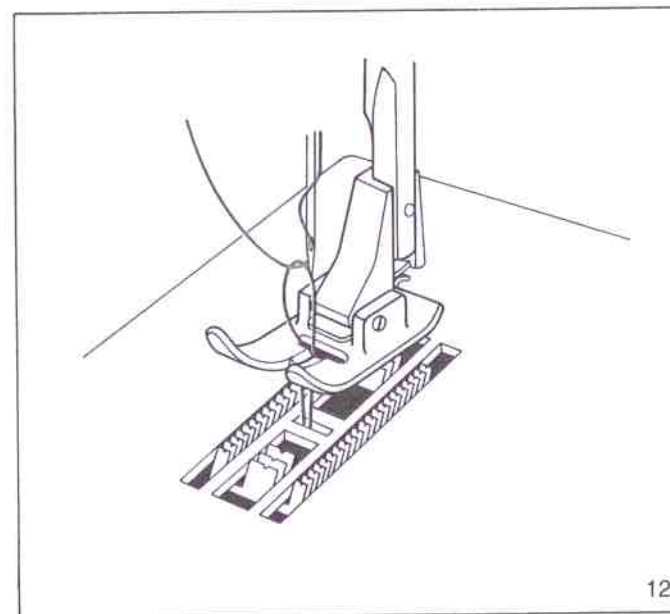
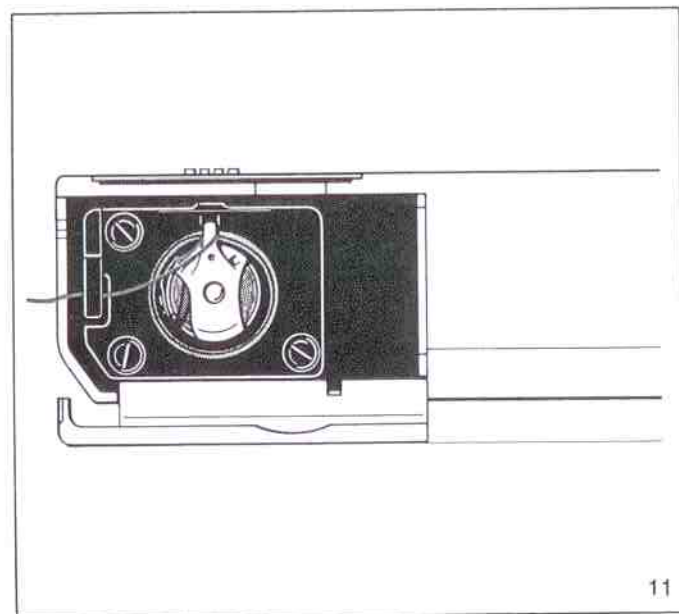
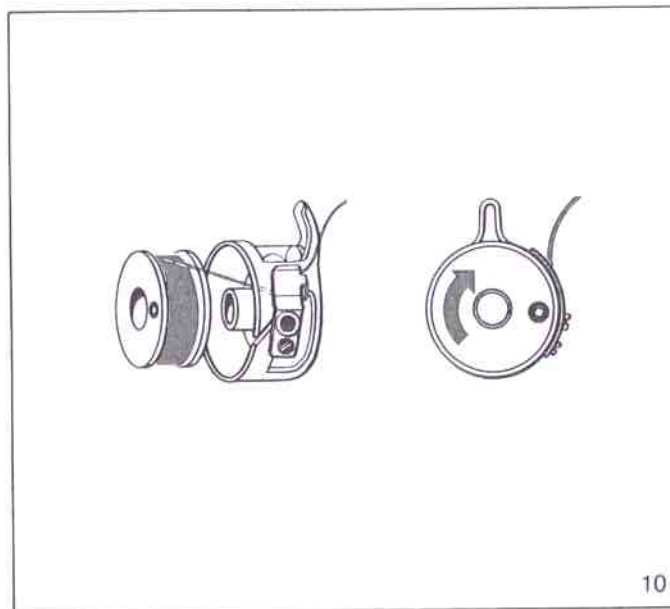
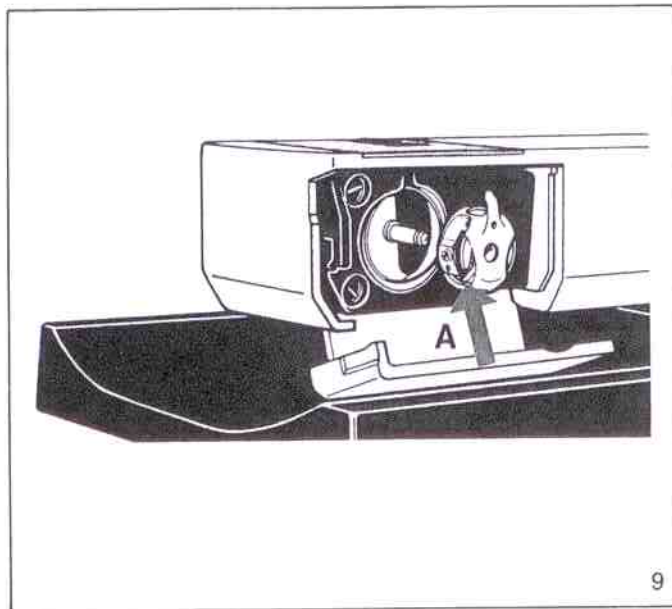
Leg de spoel zo in de spoelhuls, dat de draad in de richting van de pijl loopt. De draad in de gleuf aan de zijkant van de spoelhuls leiden en onder de spanningsveer trekken.

Inzetten van de spoelhuls

Breng de spoelhuls op Z'n plaats met het lipje naar boven. Door licht op de spoelhuls te drukken, komt hij vast te zitten. Trek de draad naar boven en naar links in het gleufje. Achterin het gleufje zit een mesje, waardoor de draad afgesneden en op z'n plaats gehouden wordt. U kunt nu direct met naaien beginnen zonder eerst de draad op te moeten halen.

Ophalen van de onderdraad

Wil u de onderdraad, om welke reden dan ook, ophalen voordat u gaat naaien, dan houd u de bovendraad losjes vast en draait u het handwiel naar u toe tot de draadhefboom een opwaartse slag heeft gemaakt. Daarna trekt u de boven- en onderdraad gelijktijdig omhoog.

Persvoetlichter

Met de persvoetlichter (A) wordt de naaivoet omhoog of omlaag geplaatst.

Tijdens het naaien moet de naaivoet omlaag staan.

Voor extra dikke stoffen kan de voet boven de normale hoogte worden geheven door de persvoetlichter (A) in de richting van de pijl te drukken.

Draadafsnijder

Achter de persvoetstang bevindt zich een scherpe inkeping (B), de draadafsnijder. Met een eenvoudige handeling worden de draden hiermede afgesneden.

Bovendraadspanning

Bij aflevering is de machine met de normale spanning (4) ingenaaid. Sommige stoffen kunnen een andere spanning vereisen, zodat bijstellen nodig is. Bij een juiste spanning moeten onder- en bovendraad tussen de stoflagen verknoopt zijn. Wordt de schuif (C) naar beneden geschoven, dan ligt de bovendraad strak op de stof en de onderdraad vertoont lussen (grootste spanning). Wordt de schuif (C) op o gezet, dan ligt de onderdraad strak en de bovendraad vertoont lussen aan de onderkant van de stof (kleinste spanning).

Regelen van de persvoetdruk

Voor normale werkjes moet de regelknop voor de persvoetdruk op het naaisymbool staan (zie afb.). Met deze instelling kunnen verschillende soorten stof worden genaaid.

De grootste druk krijgt u door de knop op het + teken te plaatsen.

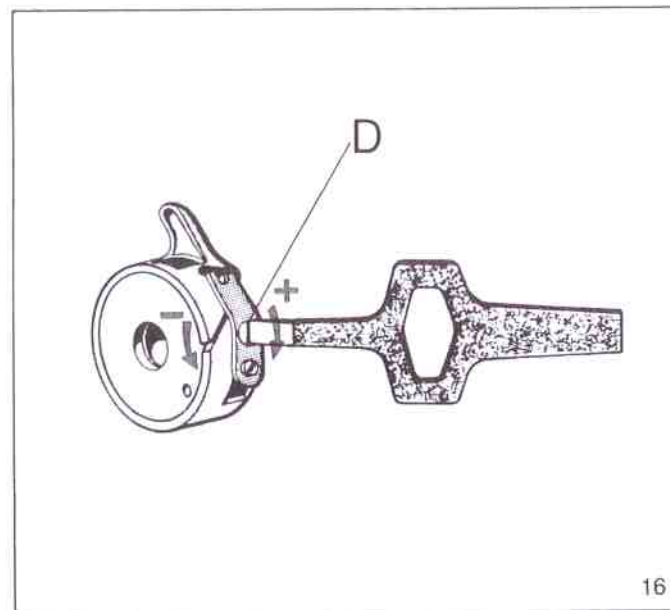
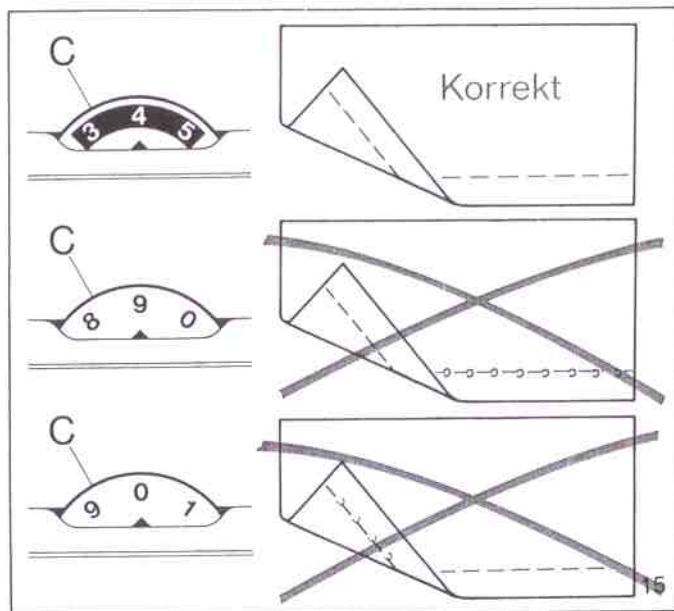
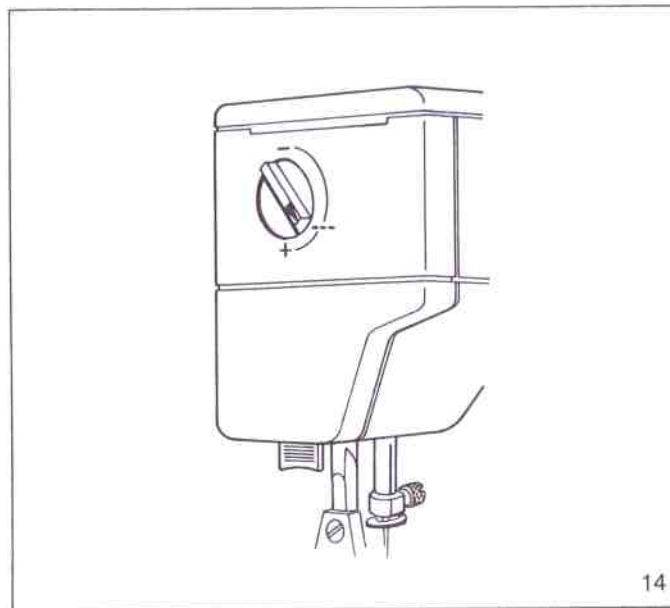
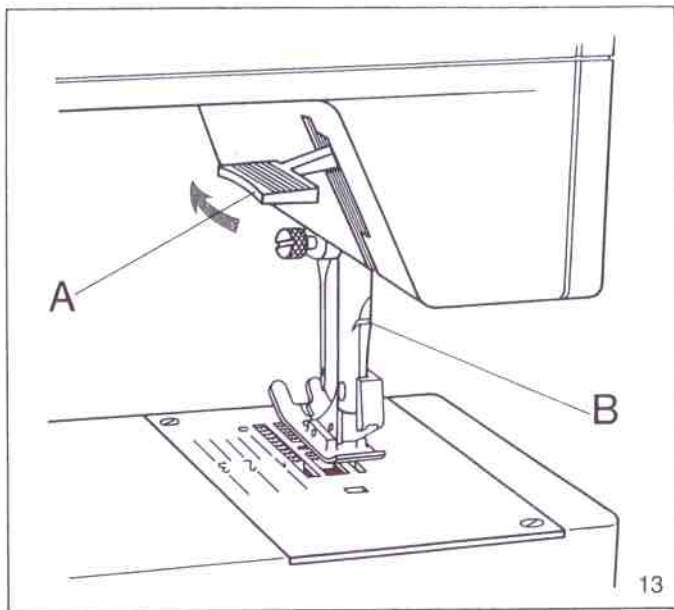
Jersey en stretch-stoffen moeten met minder druk genaaid worden. De regelknop daarvoor in - richting draaien.

Onderdraadspanning

Het verstellen van de onderdraadspanning zal slechts bij hoge uitzondering nodig zijn. Door schroef(D)(met de schroevendraaier) naar(+)te draaien verkrijgt u een strakkere spanning, naar(-)losser. In de meeste gevallen is 0,1 slag voldoende.

Als u de spanning opnieuw moet instellen:

Door het verdraaien van schroef (D) zodanig de spanning regelen, dat als er een volle spoel in zit, u draad vasthoudt en hieraan kleine rukjes geeft, de spoel gelijkmatig afrolt. Draai dan de schroef 1/8 slag in de (+) richting. Zo verkrijgt u een correcte onderdraadspanning.

MODEL 4731/4721

Steekbreedte

Met de buitenste ring (A) van de steekkeuzeknop stelt u de steekbreedte in. Het instelpunt hiervoor is de optische wijzer (B). Hier ziet u hoe breed de gekozen steek wordt en hoe de naaldstand is.

Hoe groter het witte veld onder de wijzer, des te breder wordt de steek. Schaal (d) wordt gebruikt bij het naaien van knoopsgaten.

Steeklengte

Met de steeklengte-knop stelt u de steeklengte in. 5 geeft de grootste steeklengte aan. De steeklengte voor het knoopsgat is extra aangegeven.

Om het stiksel af te hechten, heeft u slechts op de achteruit-hefboom te drukken en de machine naait met dezelfde steeklengte achteruit. Laat u de hefboom los, dan naait de machine direct weer vooruit.

Verzinken van de transporteur

Normaal wordt met ingeschakelde transporteur genaaid, behalve bij naaiwerk waarbij de stof niet door de machine mag worden getransporteerd, b.v. bij stoppen en borduren. Hiervoor moet u de transporteur uitschakelen door de knop naar rechts te plaatsen.

De VARIO-schakelaar (E) wordt op bladzijde 36 beschreven.

Naaldstand links, midden, rechts

Normaal staat bij het naaien segment (b) van de steekkeuze-knop onder de wijzer, naald in middenstand. De naald staat in het midden van de naad en naait bij een bepaalde steekbreedte evenveel naar links als naar rechts.

In afb. is de naaldstand rechts, in afb. c is de naaldstand links.

Steekkeuze

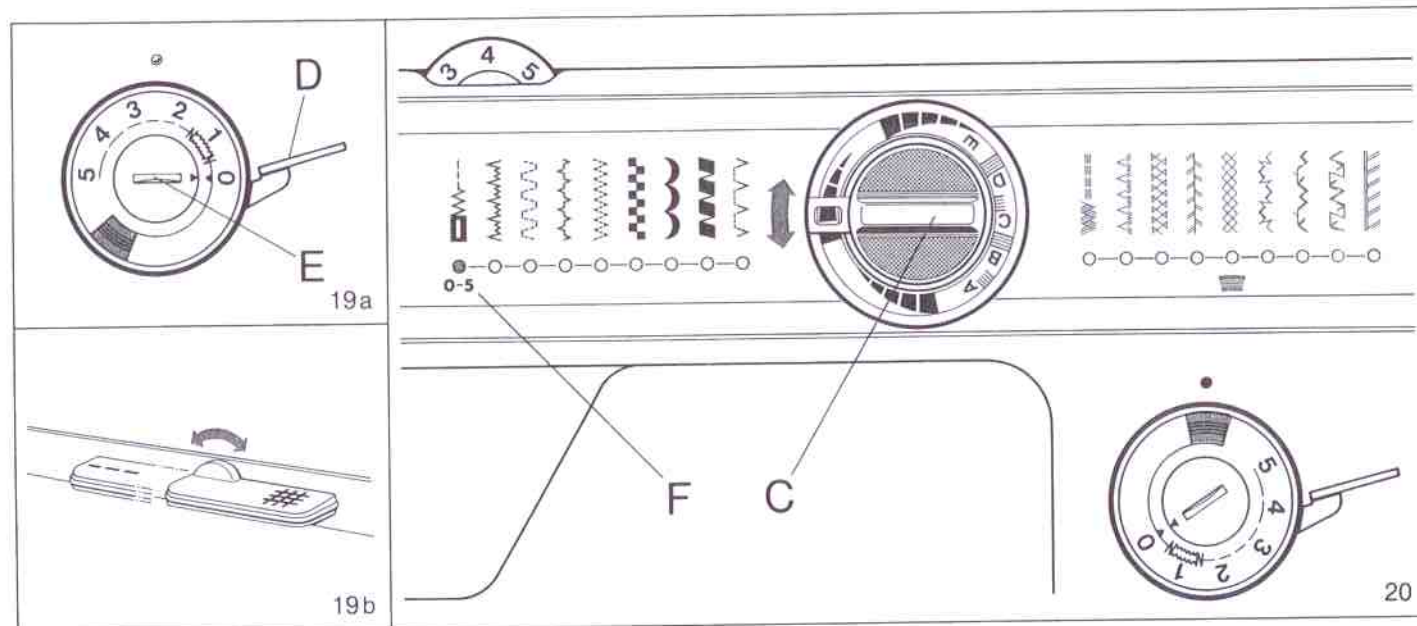
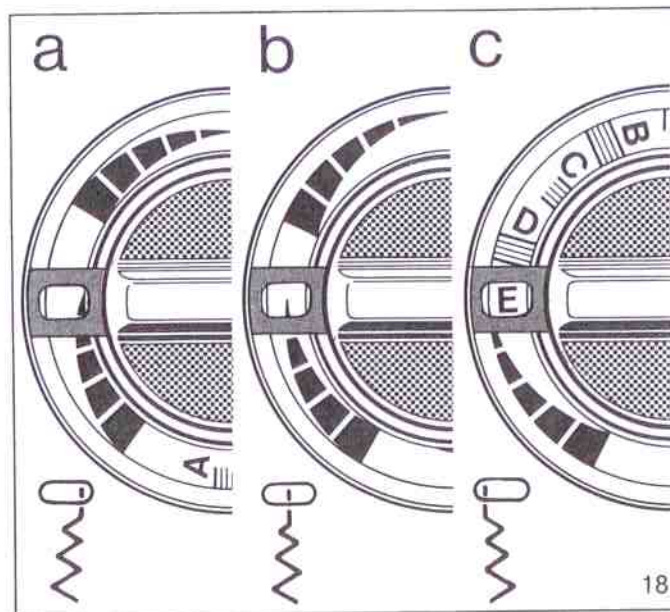
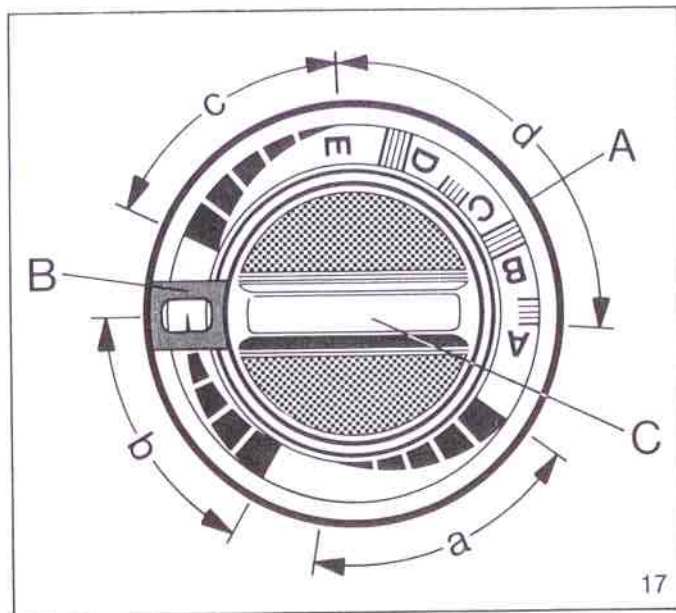
Met de steekkeuze-knop (C) stelt u de gewenste steek in. De wijzer (F) geeft aan op welke steek is ingesteld.

In de bovenste rij ziet u de eenvoudige nuttige- en siersteken, die met de normale steeklengte kan worden genaaid.

Om de oranje gekleurde rekbare steken van de onderste rij te naaien, draait u de steeklengte-knop zo ver naar links, dat het gelijk gekleurde symbool op het instelpunt staat.

Wilt u weer met een steek uit de bovenste rij naaien, dan draait u de knop terug tot de cijfers 1–5.

Vergeet u niet, behalve bij de rechte steek, ook de steekbreedte in te stellen.

Model 4531

Steekbreedte

Met de buitenste ring (A) van de steekkeuze-knop stelt u de steekbreedte in. Het instelpunt hiervoor is de optische wijzer (B). Hier ziet u hoe breed de gekozen steek wordt en hoe de naaldstand is.

Hoe groter het witte veld onder de wijzer, des te breder wordt de steek. Schaal (A–E) wordt gebruikt bij het naaien van knoopsgaten.

Bij deze machine staat de naald altijd in middenstand en naait bij een bepaalde steekbreedte evenveel naar links als naar rechts.

Steeklengte

Met de steeklengte-knop stelt u de steeklengte in. (5) geeft de grootste steeklengte aan. De steeklengte voor het knoopsgat is extra aangegeven.

Om het stiksel af te hechten, heeft u slechts op de achteruit-hefboom D te drukken en de machine naait met dezelfde steeklengte achteruit. Laat u de hefboom los, dan naait de machine direct weer vooruit.

Verzinken van de transporteur

Normaal wordt met ingeschakelde transporteur genaaid, behalve bij naaiwerk waarbij de stof niet door de machine mag worden getransporteerd, b.v. bij stoppen en borduren. Hiervoor moet u de transporteur uitschakelen door de knop naar rechts te plaatsen.

De VARIO-schakelaar wordt op bladzijde 36 beschreven.

Steekkeuze

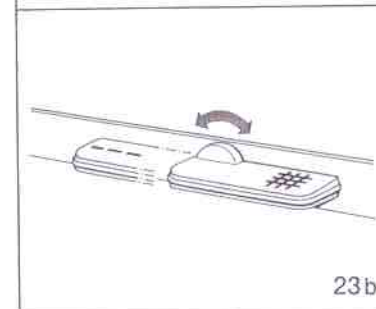
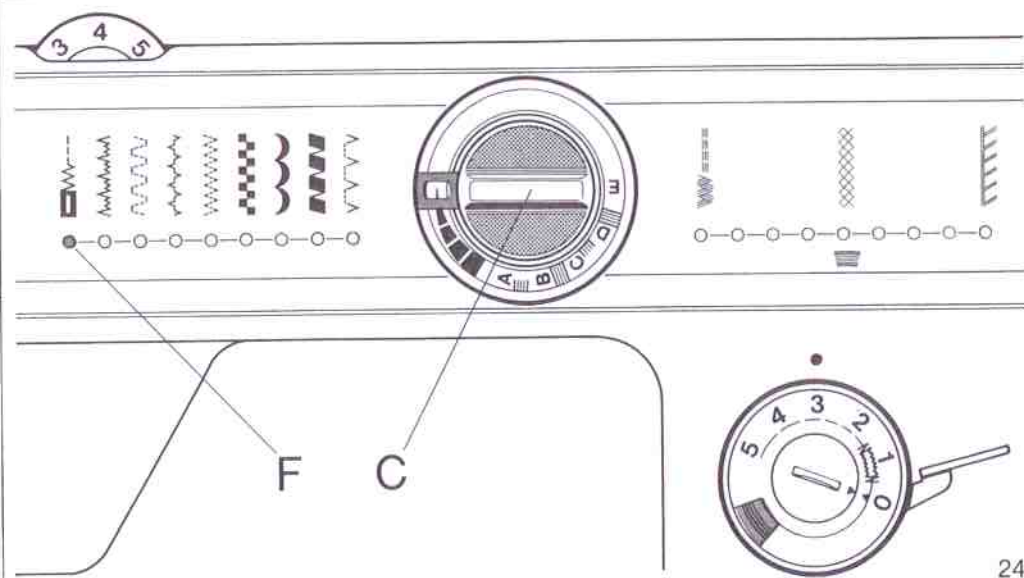
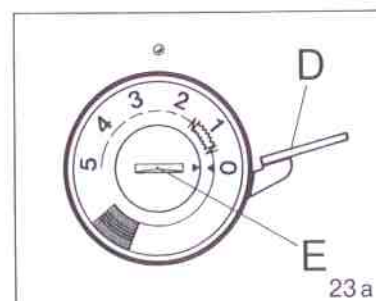
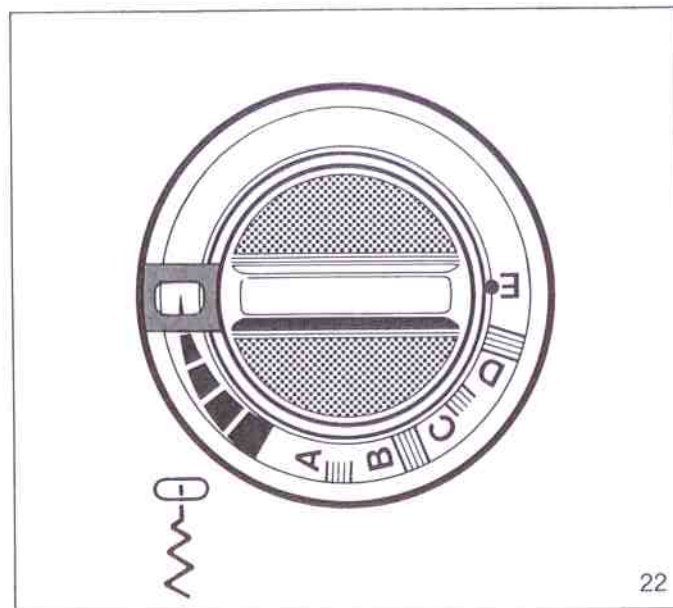
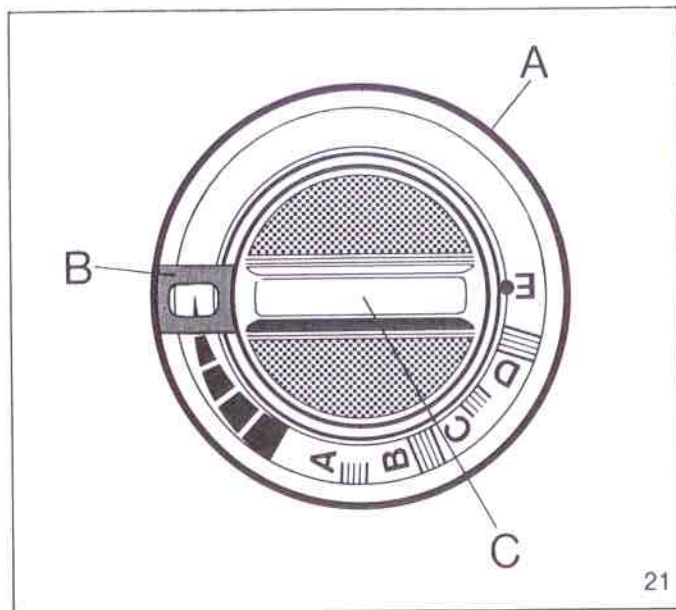
Met de steekkeuze-knop (C) stelt u de gewenste steek in. De wijzer (F) geeft aan op welke steek is ingesteld.

In de bovenste rij ziet u de eenvoudige nuttige- en siersteken, die met de normale steeklengte kan worden genaaid.

Om de oranje gekleurde rekbare steken van de onderste rij te naaien, draait u de steeklengte-knop zo ver naar links, dat het gelijk gekleurde symbool op het instelpunt staat.

Wilt u weer met een steek uit de bovenste rij naaien, dan draait u de knop terug tot de cijfers 1–5.

Vergeet u niet, behalve bij de rechte steek, ook de steekbreedte in te stellen.

MODEL 4731/4531

step...tronic

Door de elektronische snelheidsregeling heeft de naald een zeer grote kracht om ook door zeer dikke stof probleemloos te kunnen naaien.

Positie van de naald

De machine is uitgerust met een elektronische naaldstoppositie regelaar voor een automatische naaldstop in de bovenste of onderste stand.

Dat wil zeggen: De naald blijft automatisch in de gekozen positie staan als de machine stopt.

Het instellen, respectievelijk omschakelen van de naaldstoppositie gebeurt door het indrukken van knop A.

Rijgen

Met de automatische naaldstop in de bovenste stand kunt u gemakkelijk rijgen. Zet de persvoetdruk op symbool (-), de bovendraadspanning op (1) en schakel de transporteur uit.

Door slechts éénmaal snel het voetpedaal in te drukken naait de machine maar één steek. Nu kan de stof in elke gewenste richting worden gedraaid omdat de naald in de bovenste stand blijft staan. De persvoet blijft daarbij steeds op de stof. Bij rekbare of wollige stof kan het soms nodig zijn de persvoet een weinig op te lichten.

Naaldpositie in de onderste stand

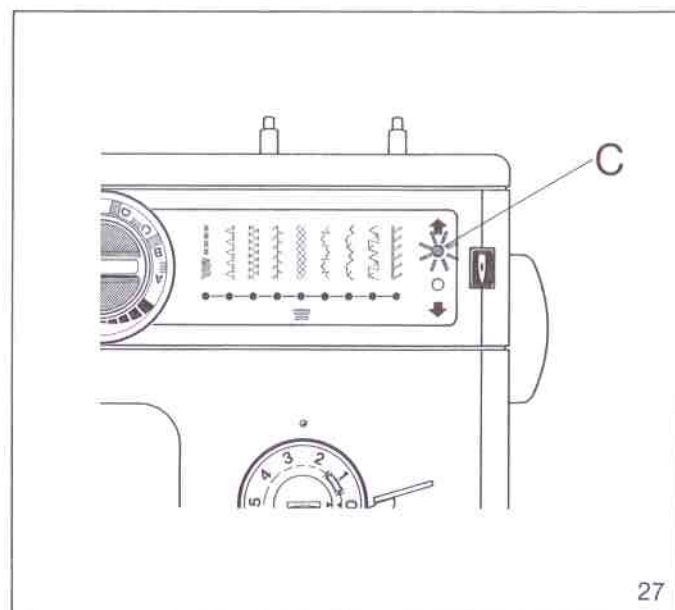
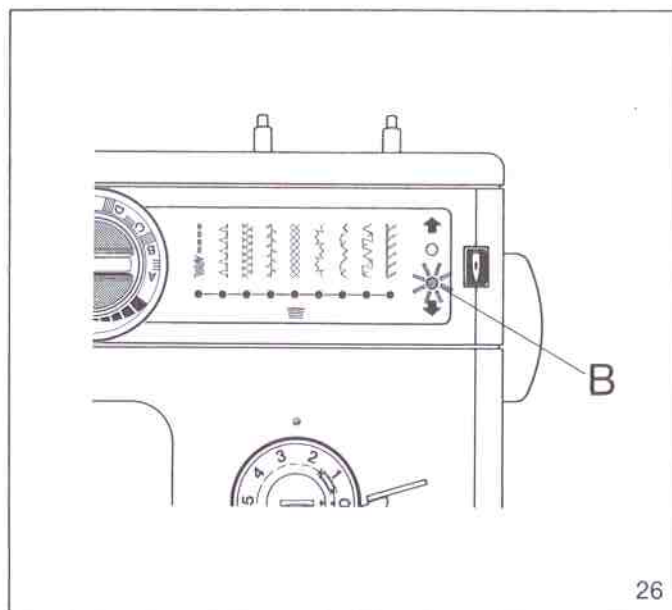
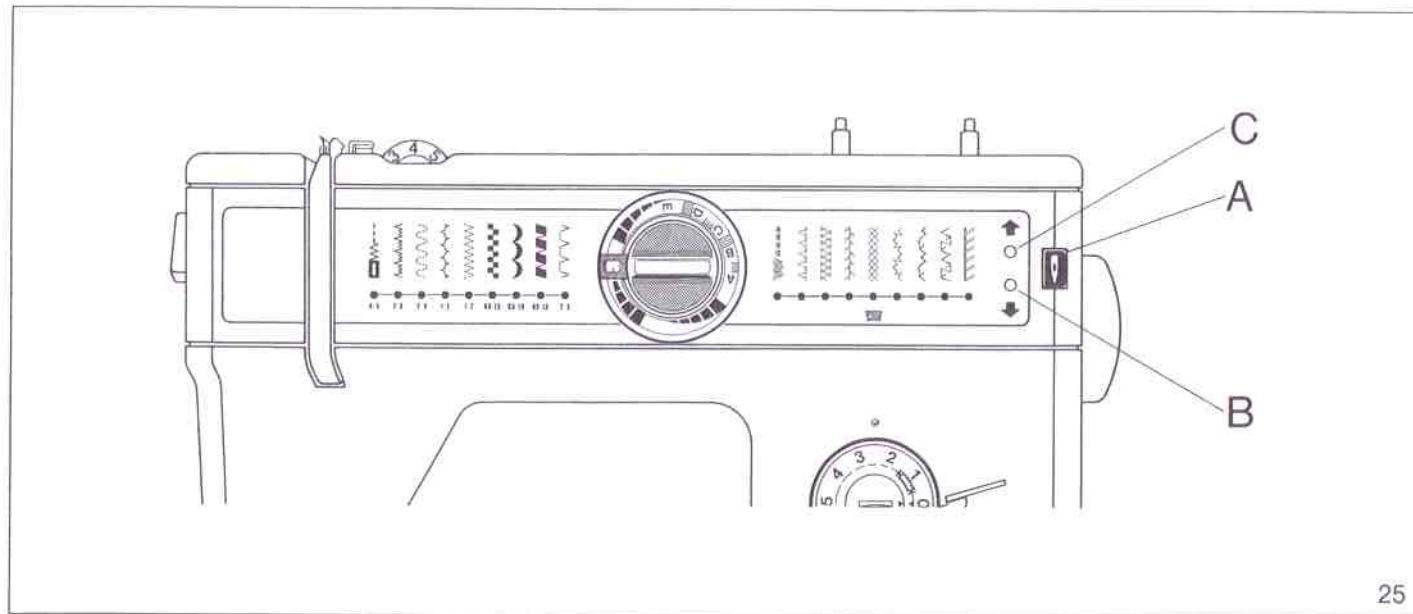
Voor de naaldstop in de onderste stand moet controle lampje B branden. Het omschakelen van C naar B gebeurt door het indrukken van knop A (Afb. 25).

Als de machine stopt dan blijft de naald in de onderste stand staan. U kunt dan de persvoet lichten, de stof in een andere richting draaien, de persvoet weer neerlaten en verder naaien.

Naaldpositie in de bovenste stand

Voor de naaldstop in de bovenste stand moet controle lampje C branden. Het omschakelen van B naar C gebeurt door het indrukken van knop A (Afb. 25).

Als de machine stopt blijft de naald in de bovenste stand staan. U hoeft dan niet op de naaldstand te letten bij het overschakelen naar de verschillende nuttige- en siersteken, bij het maken van knoopsgaten en aan het eind van een naad, als u de stof van de machine neemt. De draadhevel staat dan in de juiste stand om de machine in te rijgen.

Verwisselen van de klik-klaar voetjes

Alleen de zooltjes worden verwisseld. Dit gaat vlug en gemakkelijk. De naald moet in de hoogste stand staan om de zooltjes te verwisselen.

Het nieuwe zooltje naar voren en omlaag drukken.

Het nieuwe zooltje plaatst u zodanig in de houder, dat het asje (B) op de veer (A) ligt. Dan drukt u het zooltje naar beneden en naar achter tot het asje (B) tussen houder en veer klemt.

Voetje voor nuttige- en siersteken

Naaivoet 41 14 512 wordt gebruikt voor het naaien van nuttige- en siernaden. In de zool heeft dit voetje een uitholling, waardoor de dikke naad gemakkelijk onder het voetje loopt.

Op het voetje zijn verschillende merktekens aangebracht. Deze kunnen bij het naaien als geleiders worden gebruikt. Wilt u een zoombreedte van ongeveer 7 mm. maken, dan laat u de stof langs de buitenkant van het voetje lopen. De volgende lijn geeft een 4 mm. brede zoom, het rechtse merkteken geeft een zoombreedte van 2 mm.

Verwisselen van speciale voetjes

Enkele naaivoetjes kunnen niet met losse zool worden geleverd. Deze moeten compleet met houder worden verwisseld.

Let erop dat de naald in de hoogste stand staat.

Nadat de klemschroef met een schroevendraaier is losgedraaid kan het naaivoetje worden verwisseld.

Nadat de klemschroef met de achterkant van de schroeven draaier is losgedraaid, kan het naaivoetje worden verwisseld.

Rolvoet (Extra onderdelen)

De rolvoet 41 13 901-01 is geschikt voor grof gebreide stoffen, voor bepaalde jersey en stretchstoffen, alsook voor immitatieleer en kunststoffen.

De geribbelde rollen zorgen voor een goed transport van deze stoffen.

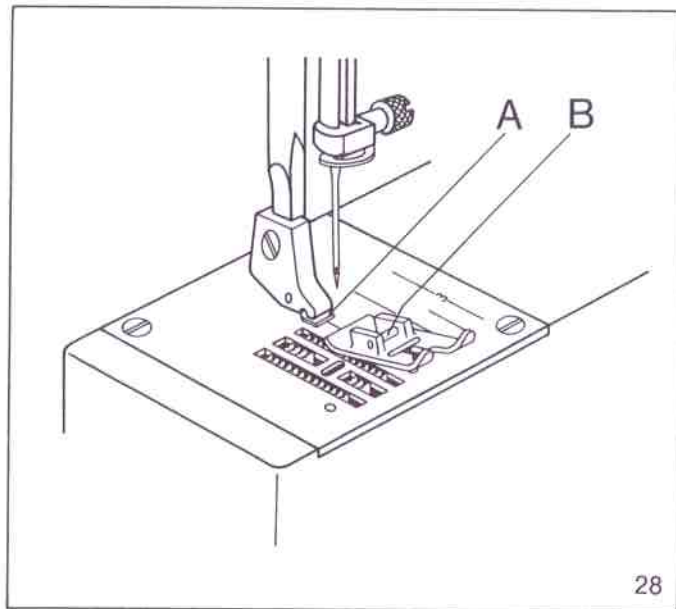
De rolnaaivoet is voor alle modellen als extra toebehoren leverbaar.

Teflon glijplaatje (Extra onderdelen)

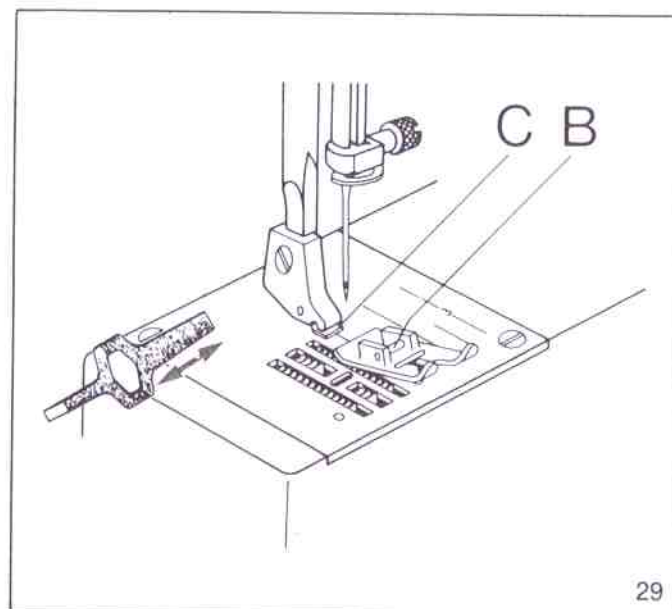
Het glijplaatje (41 11 866-01) wordt gebruikt voor het zig-zag voetje (41 11 383-01).

Het bescherm laagje verwijderen en met de zelfklevende kant tegen de onderzijde van het voetje drukken.

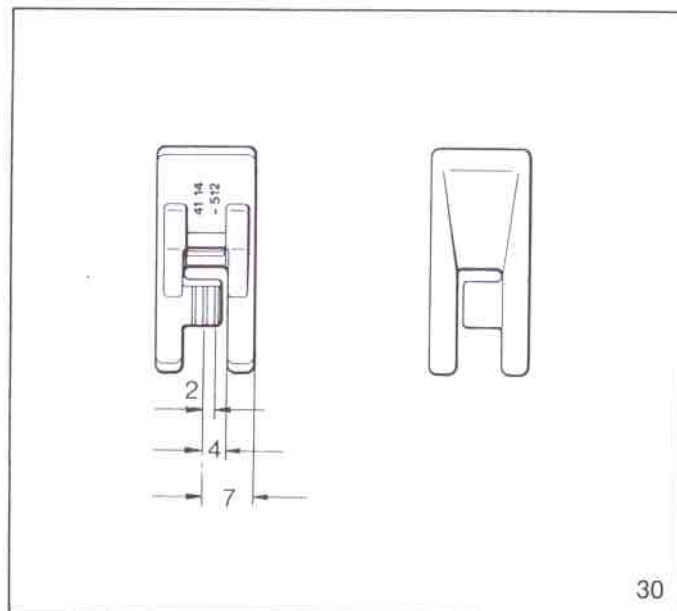
Het glijplaatje wordt gebruikt om de weerstand tijdens het transport te verminderen bij bepaalde materialen, zoals b.v. bij kunstleer.

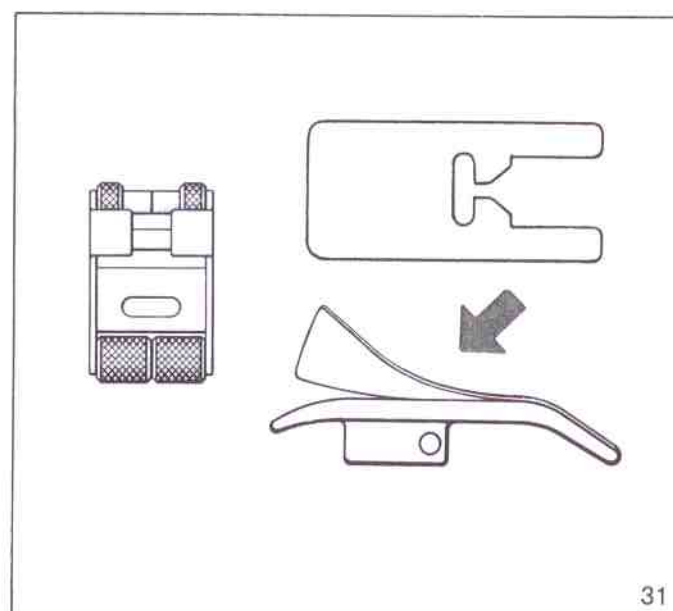
28

29

30

31

Verwisselen van de naald

De naaldklem Schroef losmaken en de naald verwijderen. Als u de nieuwe naald inzet, moet de platte kant van de naaldkolf naar de naaldstang gekeerd zijn en de naald tot aan de aanslag in de naaldstang omhoog worden geschoven. Daarna de klem Schroef weer vastdraaien. Gebruikt u voor het vastdraaien van de naaldbevestigings-schroef de achterkant van de Schroeven-draaier.

Door de nieuwe naaldhouder is het onmogelijk de naald verkeerd in te zetten.

Algemene raadgevingen

Met de schakelaar (B) op afb. 2 wordt de machine ingeschakeld en brandt het naailicht. Het naaivoetje 383 dat zich op de machine bevindt, kunt u zowel voor rechte als voor zig-zag naden gebruiken.

U begint een rechte naad, door bij de keuzeknop de naaldmarkering in het midden te zetten en daarna de naaivoet naar beneden te doen. Bij dunne stoffen moet de naad een paar mm. van de stofkant beginnen, zodat de stof niet door de naald in het gat van de steekplaat wordt getrokken. Moet de naad precies aan de stofrand beginnen, dan kan men een paar steken achteruit naaien, de draden achter de naaivoet vasthouden en weer vooruit naaien.

Naald en garen

Voor de meeste stoffen zijn naalden nr. 80–90 geschikt. Naait u dunne stoffen met dun garen, dan moet u een dunne naald nemen om de stof niet te beschadigen. Voor zeer dikke en harde stoffen gebruikt u dikkere naalden. Hoe hoger het nummer van de naald, hoe dikker deze is. In de tabel kunt u zien welke garen en naalddiktes moeten worden gebruikt.

Voor stretchmateriaal gebruikt u een stretchnaald.

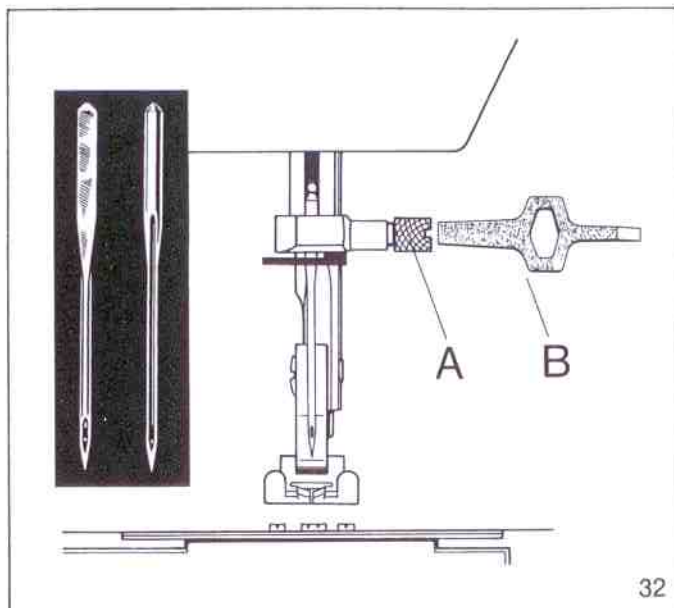
Het naaldsysteem is 130/705 H.

In de machine zit een naald nr. 80 en in de apparatenlade bevinden zich meerdere naalden van verschillende dikten.

Voor alle soorten stof kunt u zowel gemerceriseerd katoenen garen alsook synthetische garen gebruiken. Met naai- of stopgaren nr. 30–50 krijgt men zuivere knoopsgaten en mooie sierstiksels. Dit garen wordt ook gebruikt voor stoppen en borduren.

De machine langzaam laten lopen en de snelheid geleidelijk opvoeren. Moet een kant van de stof langs de naaivoet lopen, let dan niet op de naald, maar op de stof. Bij het draaien in de hoeken moet de naald in de stof blijven staan; dit geldt ook als u de machine stopt om het werk recht te leggen. De naad wordt afgehecht door aan het einde een paar steken achteruit te naaien. De naad beëindigen met de draadhefboom in de hoogste stand. De draden worden naar achter getrokken en afgeknipt.

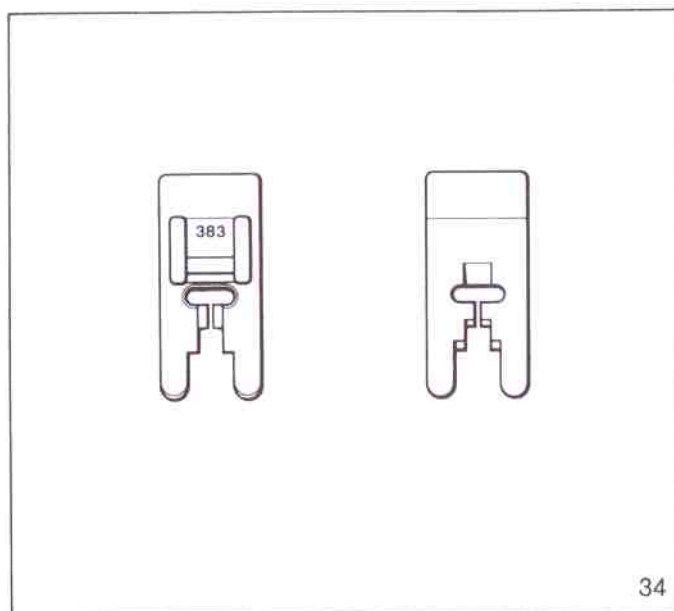
Ongeveer 10 cm. laten zitten, zodat de draad bij het begin van de volgende naad niet uit het naalddoog wordt getrokken.

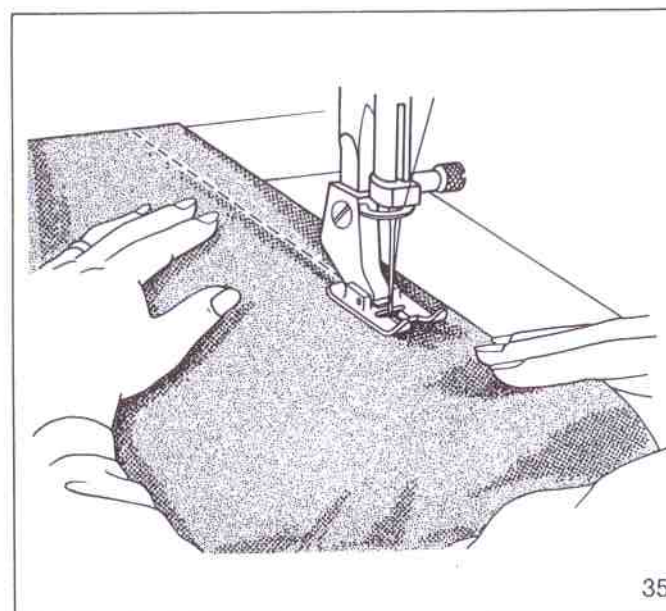
32

Naald- systeem 130/ 705 H	Stoffen soorten	Naai- garen 100% Katoen	Naai- garen 100% Synthe- tisch	Borduur of stop- 100% Katoen
70-80	Dunne Stoffen	60-70	x	30-50
90-120	Dikke Stoffen	50	x	
90 H-J	Jeans	40-50	x	
70-90 H-S Stretch	Maschen Stoffen		x	

33

34

35

Rechte naad

Breng de naald in de hoogste stand door het handwiel naar u toe te draaien. De steekkeuzeknop op de gewenste steek instellen. De meest gunstige steeklengte is onder het steeksymbool af te lezen 1,5–2,5 mm is de gebruikelijke steeklengte voor het aan elkaar naaien van twee stofdelen, 4–5 mm steeklengte is meer voor rijgen, rimpelen en siersteken.

De oranje markering op de steeklengteknop geeft de meest gunstige steeklengte aan. De rechte naad wordt gebruikt voor het samennaaien of rijgen van de stof, voor het rimpelen, voor luchtkoord enz.

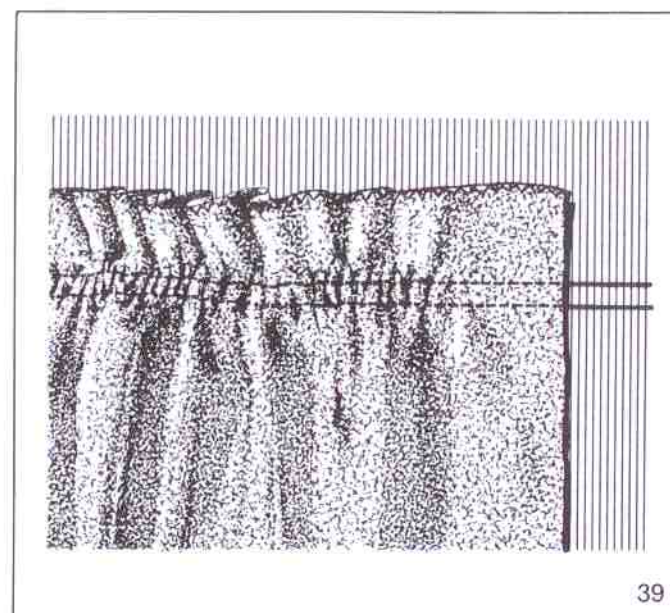
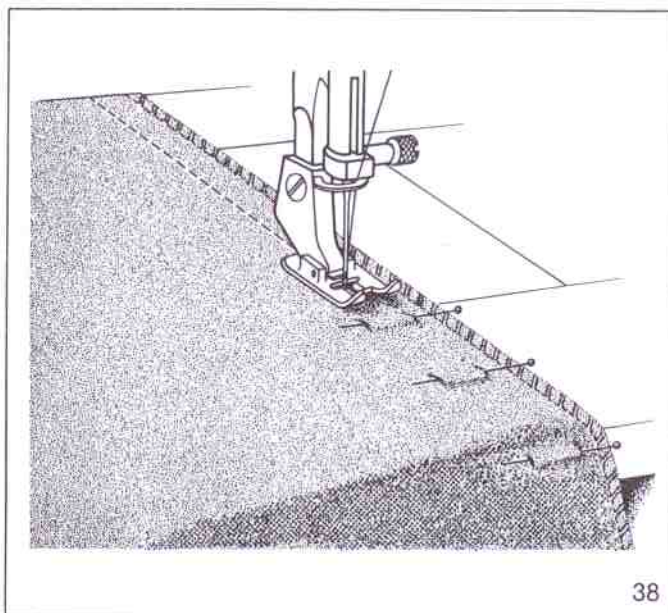
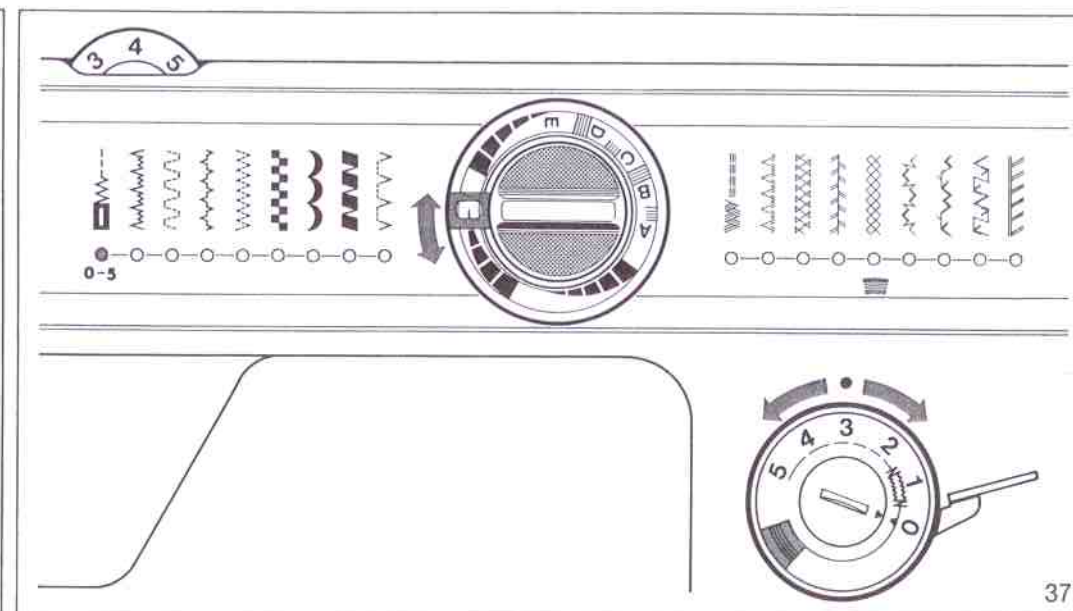
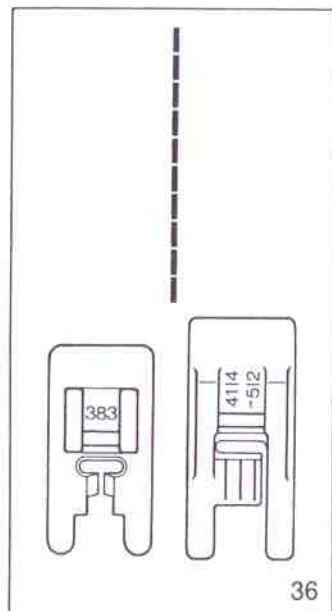
Rijgen

Het rijgen met de machine bespaart veel werk. De spelden moeten dwars op de naad worden ingestoken en worden één voor één weggenomen als ze tegen het naai-voetje stuiten. Het passen van kledingstukken wordt vergemakkelijkt door ze met de machine te rijgen. De machine wordt op de grootste steeklengte ingesteld en de bovenspanning wordt losser gezet. Daarna wordt de stof genaaid. De rijgdraad kan later worden verwijderd door de onderdraad uit te trekken.

Rimpelen

Het meest gebruikelijk is met de rechte steek te rimpelen. Het beste resultaat verkrijgt u door met steeklengte 4 en een iets losse bovenspanning te naaien.

Naai 2 naden evenwijdig naast elkaar en trek aan de 2 onderdraden tot de gewenste rimpeling van de stof is bereikt.

Ritssluiting inzetten

Ritssluiting midden onder het split.

Ritssluitingvoet 41 17 393-01 kan zowel links als rechts gebruikt worden.

Het split op de machine met grote steken en losse bovenspanning dichtrijgen. Aan de bovenkant een paar cm. openlaten. De ritssluitingvoet links van de naald op de houder steken.

Naai eerst de rechterkant van onderen naar boven vast. De ritssluiting moet van het begin af gesloten zijn. Een paar cm. voor het einde van de naad stoppen met de naald in de stof, het voetje lichten, de ritssluiting ope-

nen zodat de schuiver achter de naald komt, het voetje laten zakken en de naad afmaken. Het voetje omdraaien, zodat het rechts van de naald komt te staan. Beginnen met een dwarsnaad, die beide naden verbindt. De linkerkant op dezelfde manier als de rechterkant naaien. De rijgdraad verwijderen.

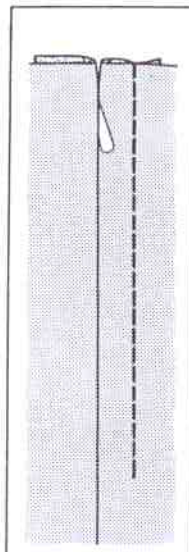
Ritssluiting onder het split

Ritssluitingvoet 41 17 393-02 kan zowel links als rechts gebruikt worden.

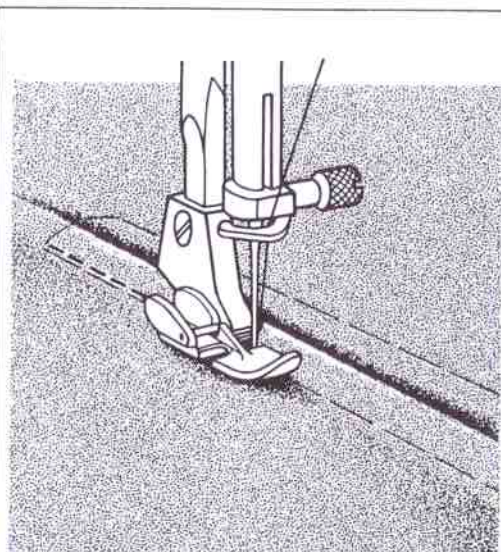
Het split op de machine met grote steken en losse bovenspanning dichtrijgen. Aan de bovenkant een paar cm. openlaten. Het voetje links van de naald op de houder plaatsen. De achterste naadomslag 2 mm. van de rijgnaad omvouwen en aan de rechterkant van de ritssluiting van onder naar boven vastnaaien. De ritssluiting moet van het begin af gesloten zijn. Een paar cm. voor het einde van de naad stoppen met de naald in de stof, het voetje lichten, de ritssluiting openen, zodat de

schuiver achter de naald komt, het voetje laten zakken en de naad afmaken.

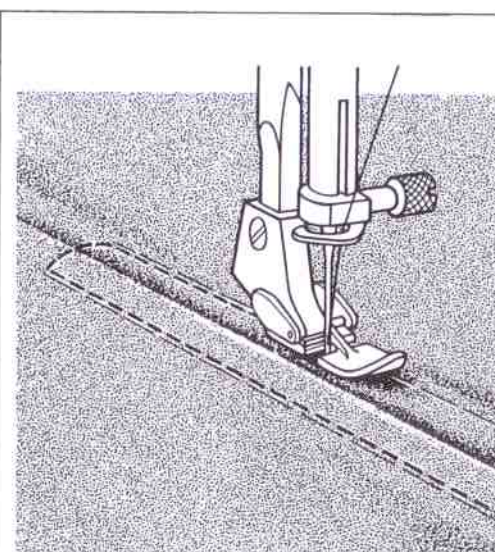
Het voetje omdraaien, zodat het rechts van de naald komt te staan. Het werkstuk omdraaien en de andere kant van de ritssluiting aan de goede kant vastnaaien. Beginnen met een dwarsnaad en van onder naar boven naaien. De rijgdraad verwijderen.

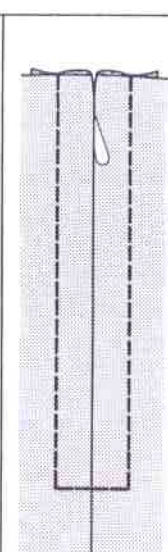
40

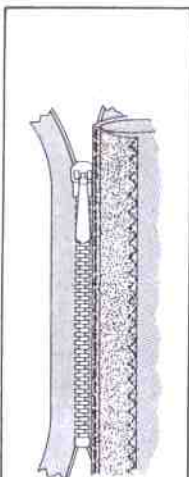
41

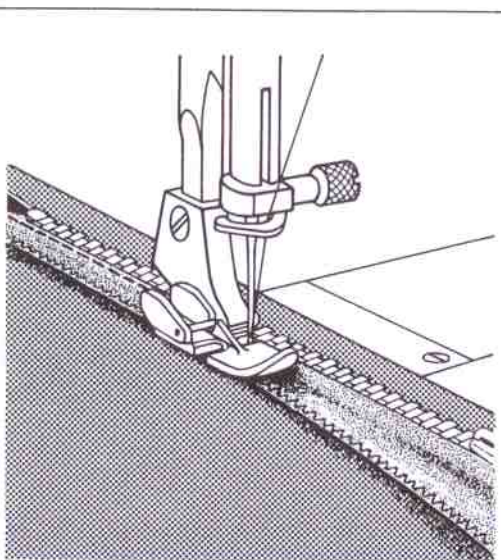
42

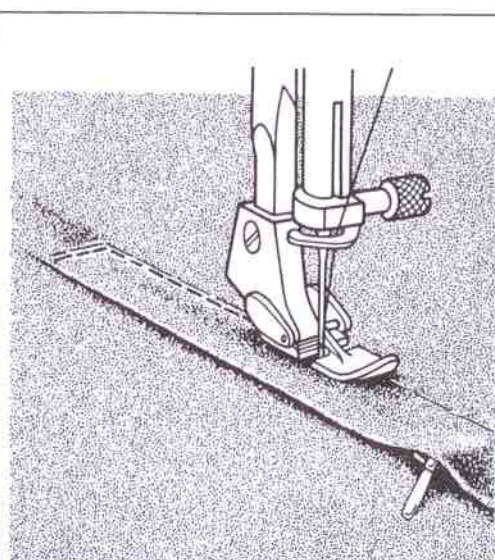
43

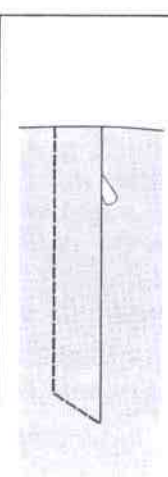
44

45

46

47

Zig-zag naaien

Zet de naald in de hoogste stand door het handwiel naar u toe te draaien. De steekkeuzeknop op de gewenste steek instellen. De meest gunstige steeklengte is onder het steeksymbool af te lezen. De oranje markering op de steeklengteknop geeft de meest gunstige steeklengte aan. Normaal naait u met zig-zagvoet 383, maar bij een kleinere steeklengte (kleiner dan 2 mm) kunt u beter het voetje voor nuttige naden (41 14 512) gebruiken.

De zig-zag wordt voor talrijke doeleinden gebruikt, b.v. voor het inzetten van stukken, voor het aannaaien van kant en voor applicaties.

Stukken inzetten

Een wat groter uitgeknipt lapje wordt over het te herstellen gat gelegd en met de zig-zag steek net iets over de randen van het lapje vastgenaaid. Bij het draaien van het werkstuk in de hoeken moet de naald aan de buitenkant van het lapje in de stof steken, zodat de hoeken goed worden vastgenaaid. Dan ongeveer 1 cm. binnen de naad een tweede zig-zag naad naaien en het beschadigde gedeelte van de stof afknippen.

Bij rekbare stoffen is het beter de genaaide zig-zag te gebruiken (zie blz. 29).

Aannaaien van kant

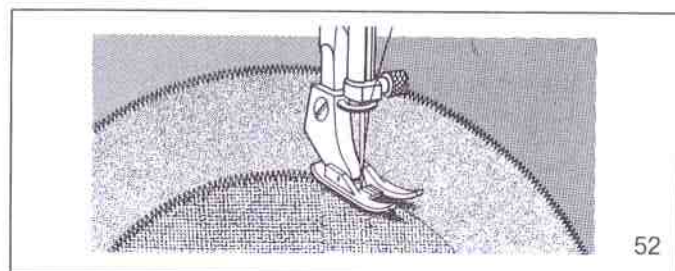
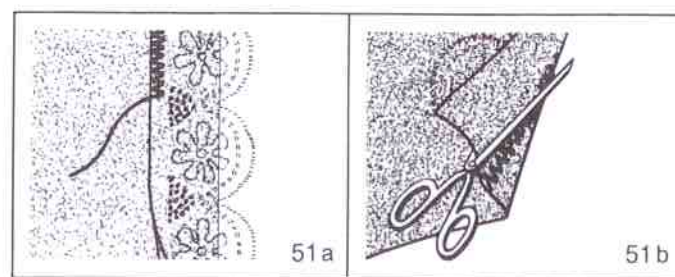
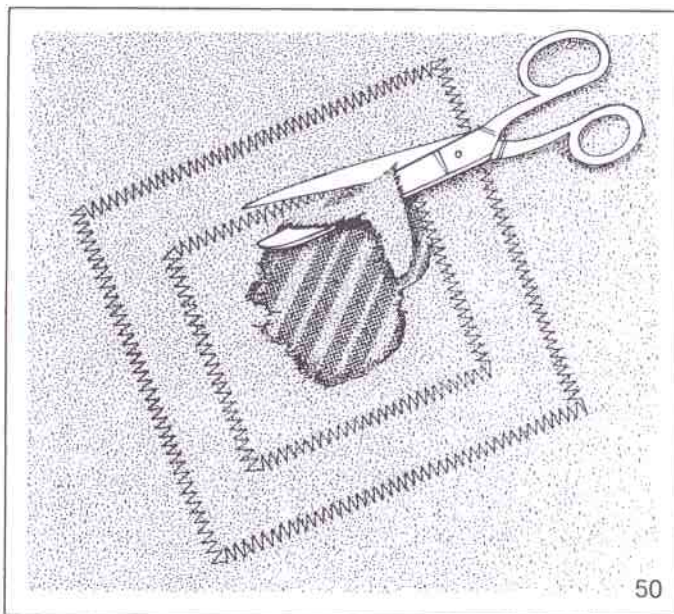
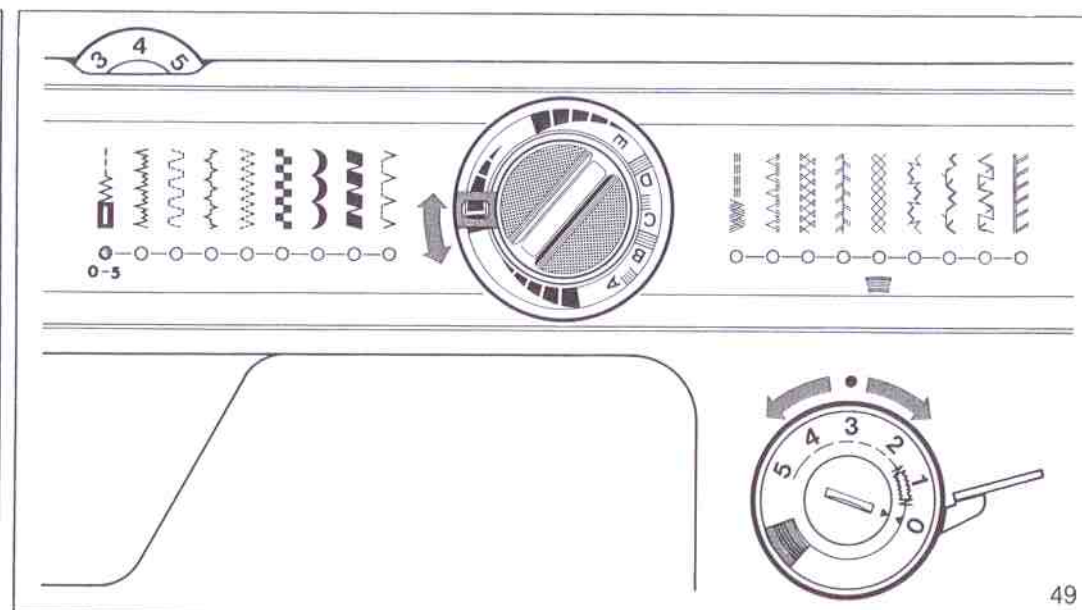
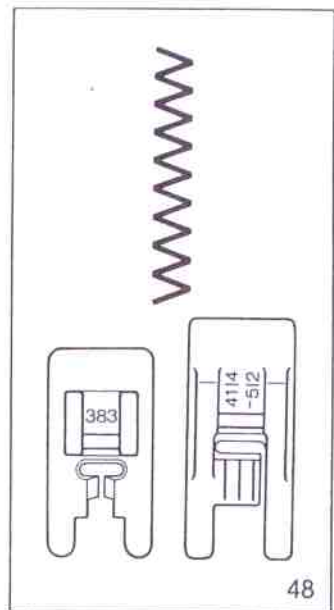
Om kant op een eenvoudige wijze aan te naaien moet men dit ongeveer 1 cm. over de stof leggen en met een tamelijk dichte zig-zag naad vastnaaien (steeklengte ca. 1). Hierna de stof aan de onderzijde netjes langs de naad wegnippen.

Applicaties

Om applicaties te naaien kunt u de figuren uitknippen voordat u deze vastnaait of ze vooraf op de stof tekenen.

Zet de figuren vast met spelden.

De randen worden met een dichte zig-zag steek vastgenaaid.

Genaaide zig-zag steek

Zet de naald in de hoogste stand door het handwiel naar u toe te draaien. De steekkeuzeknop op de gewenste steek instellen.

De meest gunstige steeklengte is onder het steeksymbool af te lezen.

De oranje markering op de steeklengte-knop geeft de meest gunstige steeklengte aan.

De genaaide zig-zag steek wordt gebruikt voor het afwerken van rekbare, dunne of gemakkelijk rafelende stoffen. Deze steek heeft vele voordelen boven de eenvoudige zig-zag steek. Ze is rekbaarder en trekt de stof niet samen. Is bovendien zeer geschikt voor badstoffen. Wordt ook veel gebruikt voor verstellen en voor het vastnaaien van elastiek.

Afwerken

De stofranden netjes afknippen. De naald moet over de stofkant steken. De stofkant langs de rechter markering van het voetje 41 14 512-01 laten lopen (zie afb.)

Verstellen

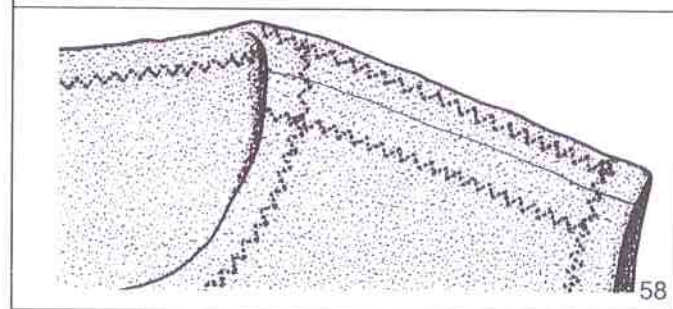
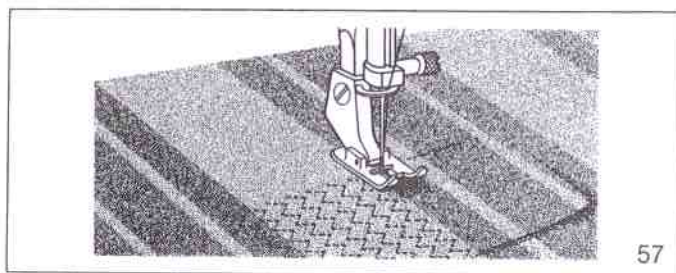
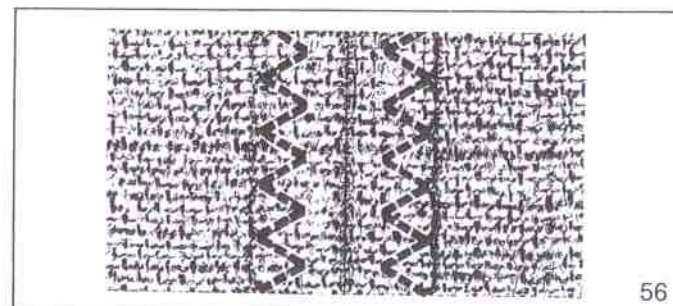
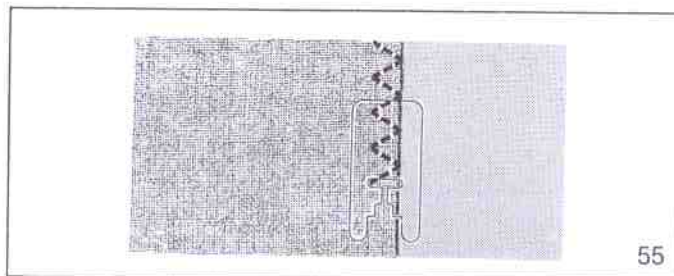
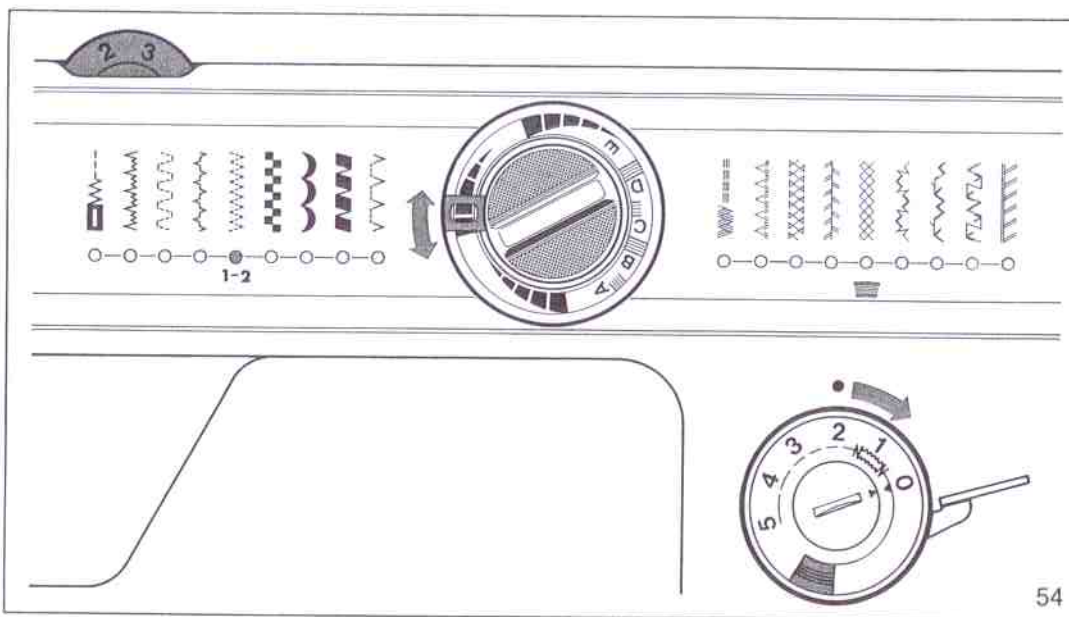
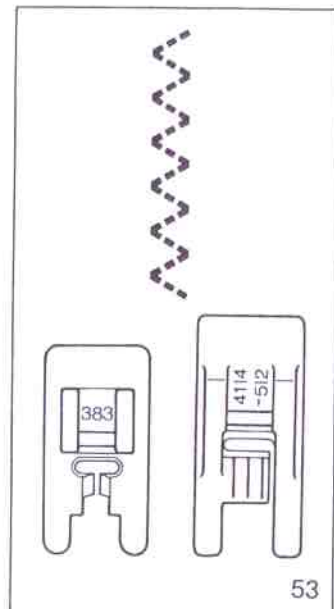
Om een versleten plek te verstellen naait men met de genaaide zig-zag steek voor- en achteruit over deze plek.

Deze snelle, eenvoudige manier van stoppen en verstellen noemen wij "quick-stop". Voor het achteruitnaaien de achteruithefboom gebruiken. Daarbij de stof steeds iets zijwaarts schuiven, zodat de beschadigde plek wordt bedekt. Is de stof sterk versleten, dan kunt u een stuk stof ter versterking eronder leggen. Voor tafellakens gebruikt men ter versterking gaas.

Badstof

Badstof is een tamelijk losse stof, die op de naden vlugscheurt en dikke zomen heeft. Naden in badstof kunt u het beste met de genaaide zig-zag steek afwerken. De omslag van de naad wordt tegen het werkstuk genaaid. Dat doet u als volgt:

Het kledingstuk met 1,5 – 2 cm. brede omslagen in elkaar naaien. De randen van de omslag recht afknippen, zodat de stof niet rafelt. De naad openvouwen en de randen op de stof vastnaaien met de genaaide zig-zag steek. Hoewel het stiksel door de stof gaat is dit bijna onzichtbaar aan de goede kant en de binnenkant ziet er netjes uit. Moet u de badstof zomen, dan is het voldoende de zoom éénmaal om te vouwen en de randen met de genaaide zig-zag steek vast te naaien.

Rekbare blindzoom

Zet de naald in de hoogste stand door het handwiel naar u toe te draaien.

Met de steekkeuzeknop wordt de gewenste steek ingesteld. De meest gunstige steeklengte is onder het steeksymbool af te lezen.

De oranje markering op de steeklengteknop geeft de meest gunstige steeklengte aan. Ook op de steekbreedteknop wordt de meest gunstige steekbreedte aangegeven. Gebruik de blindzoomvoet 41 14 228-01.

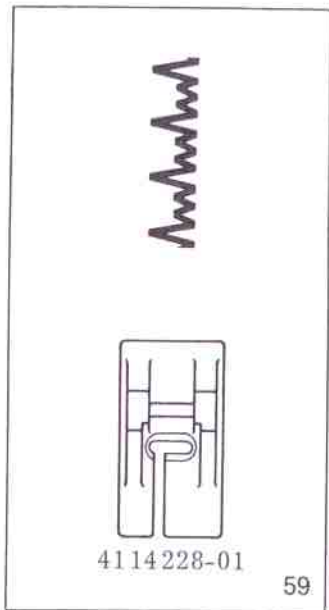
Met de blindzoom worden o.a. rokken gezoomd, zonder dat de naad op de goede kant van de stof te zien is.

Het zomen

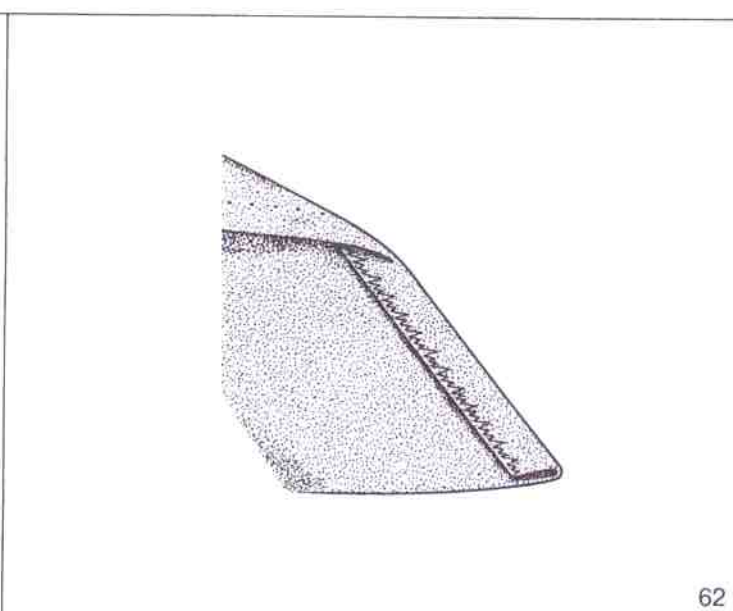
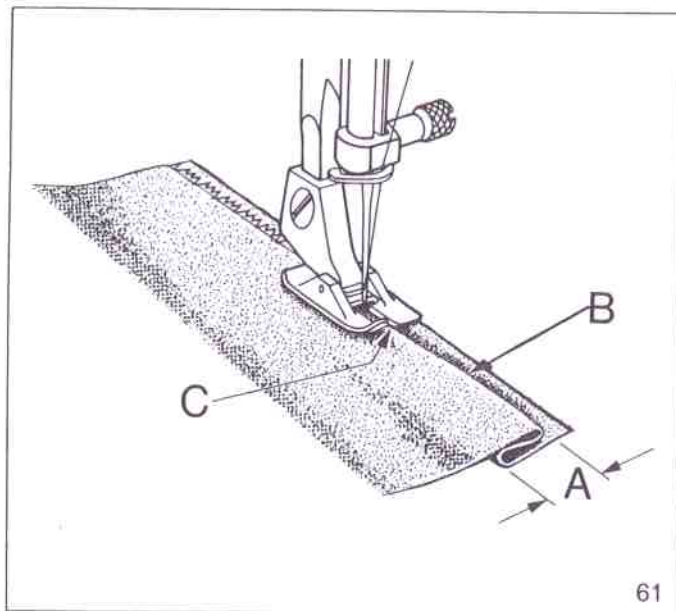
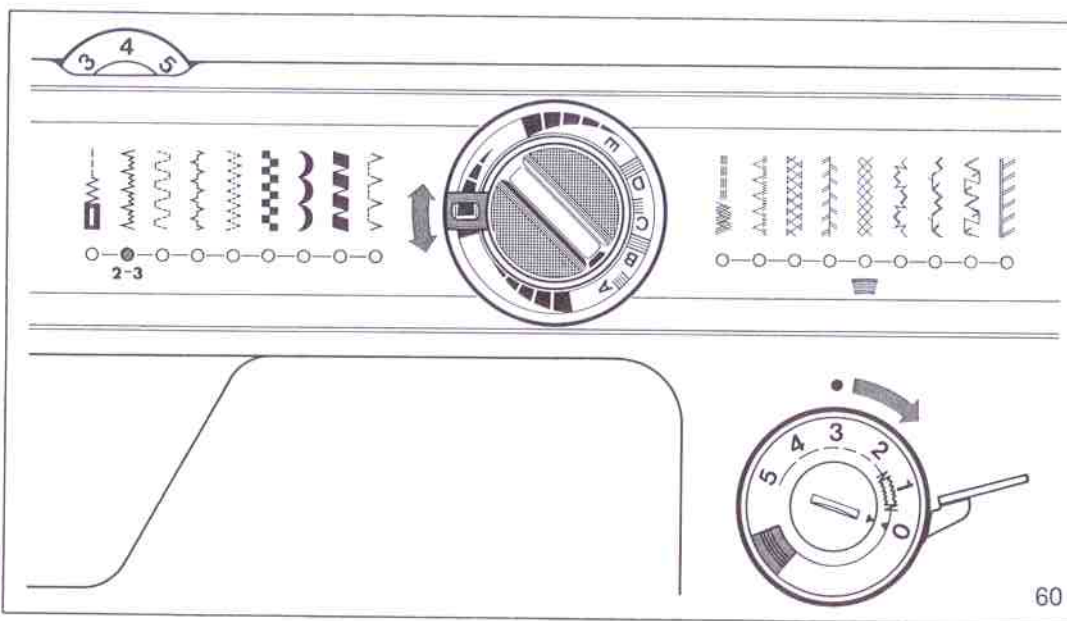
Met de rekbare blindzoom kan, zoals uit de afbeelding blijkt, tegelijk gezoomd en afgewerkt worden. De stof vouwt u op de gewenste zoombreedte (A) (zie afb.). De naald moet in de uiterst linker stand nog juist in de stofvouw (B) steken, zodat in open gevouwen toestand de steek op de voorkant van de stof nauwelijks te zien is. Door de buitenring van de steekkeuzeknop te verzetten is de zig-zag breedte te veranderen.

Let erop, dat bij het naaien de stofkant langs de geleideliniaal (C) loopt. Tenslotte knipt u de stof langs de naad af.

Op afbeelding 62 ziet u de zoom opengeklapt in de richting van de pijl

59

Rekbare rechte steek

Zet de naald in de hoogst stand door het handwiel naar u toe te draaien.

De steekkeuzeknop wordt op de gewenste steek ingesteld.

De steeklengteknop moet op automatisch worden ingesteld. Daartoe wordt de steeklengteknop zover naar links gedraaid, dat het oranje symbool tegenover het instelpunt staat.

De rekbare rechte naad is aanmerkelijk sterker dan de gewone rechte naad, daar ze driedubbel genaaid wordt en tegelijkertijd rekbaar is. Deze wordt gebruikt daar waar een uitzonderlijk sterke naad vereist wordt, zoals voor achternaden van broeken en voor het inzetten van mouwen.

De rekbare rechte naad kan ook gebruikt worden als siernaad.

Rekbare overlock-naad

Zet de naald in de hoogste stand door het handwiel naar u toe te draaien. Met de steekkeuzeknop wordt de gewenste steek ingesteld.

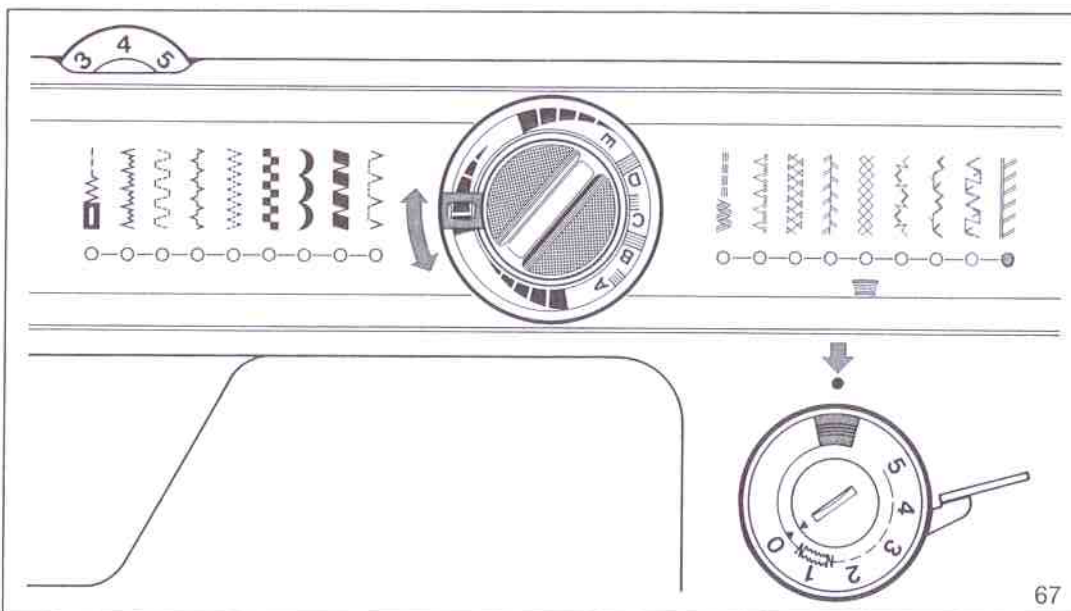
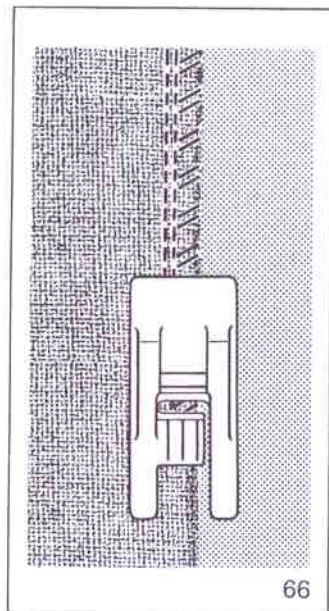
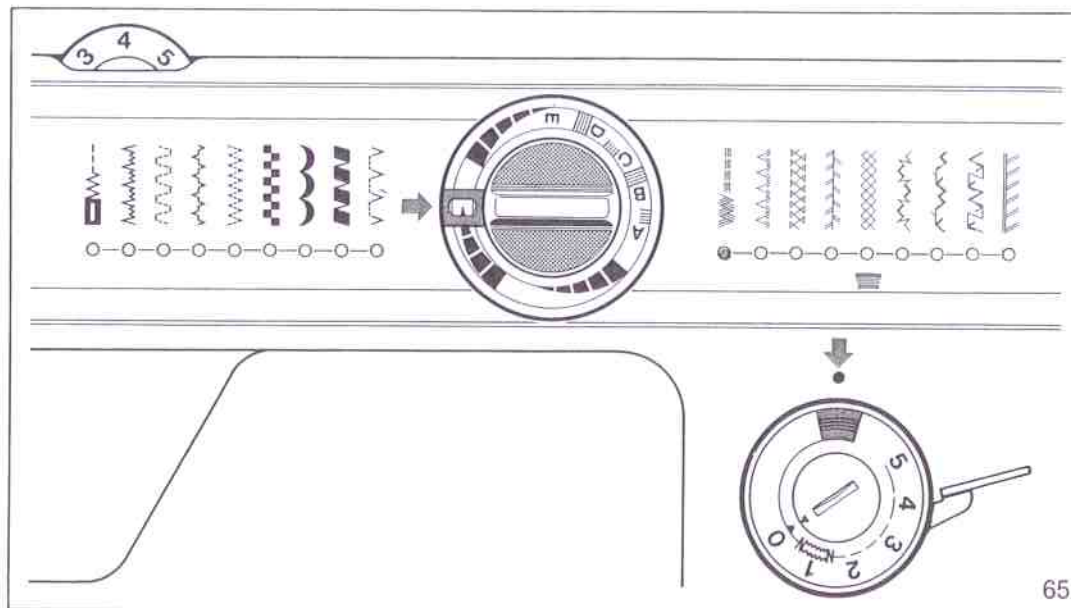
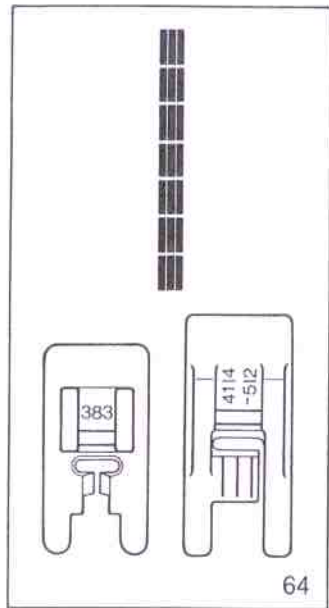
De steekbreedte kunt u binnen het oranje veld op de steekkeuzeknop instellen.

De steeklengteknop moet op automatisch worden ingesteld. Met deze steek kunt u naaien en afwerken in één bewerking.

De markeringen op de naaivoet 4114512-01 worden voor geleiding gebruikt door de stof erlangs te leiden (zie afbeelding).

De naadtoeslag behoeft niet breder dan 5 mm te zijn.

Is de naadtoeslag breder dan 5 mm, dan moet de overtollige stof na het naaien netjes worden afgeknipt.

Het knoopsgat

Zet de naald in de hoogste stand door het handwiel naar u toe te draaien.

Naar gelang het type stof wordt de steeklengte ingesteld tussen 0,5–1,5 cm. Het maken van een proefknoopsgat op een stukje van dezelfde stof is aan te bevelen.

De steekkeuzeknop moet op de rechte steek staan.

De programmakiezer wordt achtereenvolgens op de standen A tot E ingeschakeld.

Gebruik knoopsgatenvoet MN 50512841. Met het rode schuifje op de knoopsgatenvoet kunt u de gewenste lengte van het knoopsgat op het voetje afstellen. De knoop wordt op het voetje tegen de achterste aanslag gelegd en het schuifje van voren tegen de knoop gedrukt. Daarna wordt de knoop verwijderd.

Bij het punt knoopsgaten behoort nog een uitleg van de vario-schakelaar en de knoopsgaten met inlegkoord (zie blz. 36–37).

Het naaien van een knoopsgat

Denkt U erom dat het eerste cordon met achteruittransport wordt genaaid.

Met de programmalezer op (A) naait u het eerste cordon.

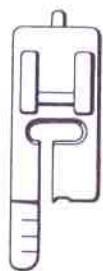
Voordat de programmakiezer op (B) wordt geplaatst moet u erop letten, dat de naald niet in de stof blijft staan. Naai nu 4–5 trenssteken, waarbij u de stof tegenhoudt om de trens niet te dik te maken.

Vervolgens stelt u de programmakiezer op (C), waarbij u wederom oplet dat de naald uit de stof staat. Nu naait u het tweede cordon even lang als het eerste. De machine stilzetten met de naald in de hoogste stand.

Met de programmakiezer op (D) naait u weer 4–5 trenssteken, waarbij u de stof tegenhoudt.

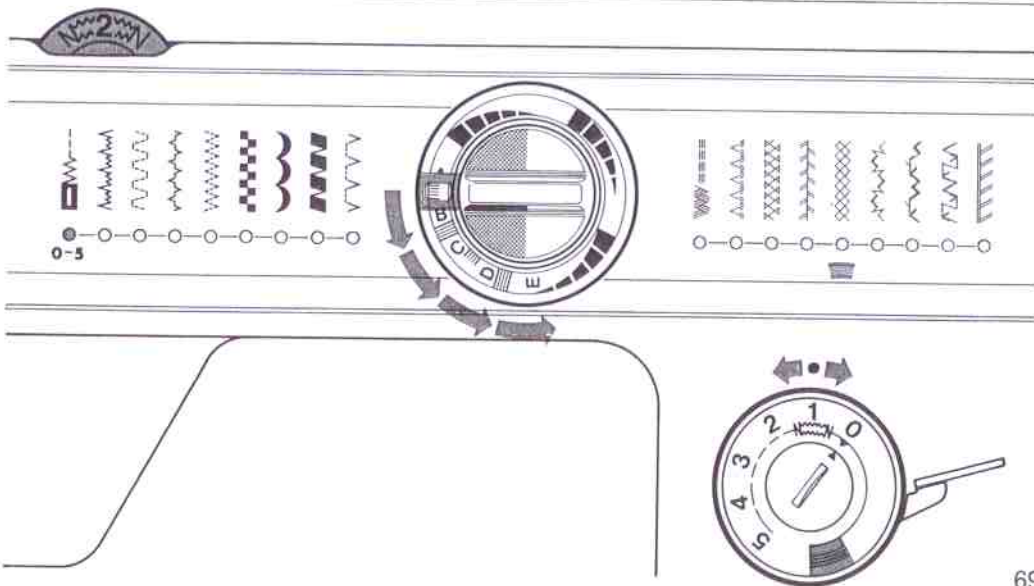
De programmakiezer op (E) en hecht het knoopsgat af met 2–3 rechte steken.

Het knoopsgat is nu klaar en u kunt het opensnijden met het tornmesje.

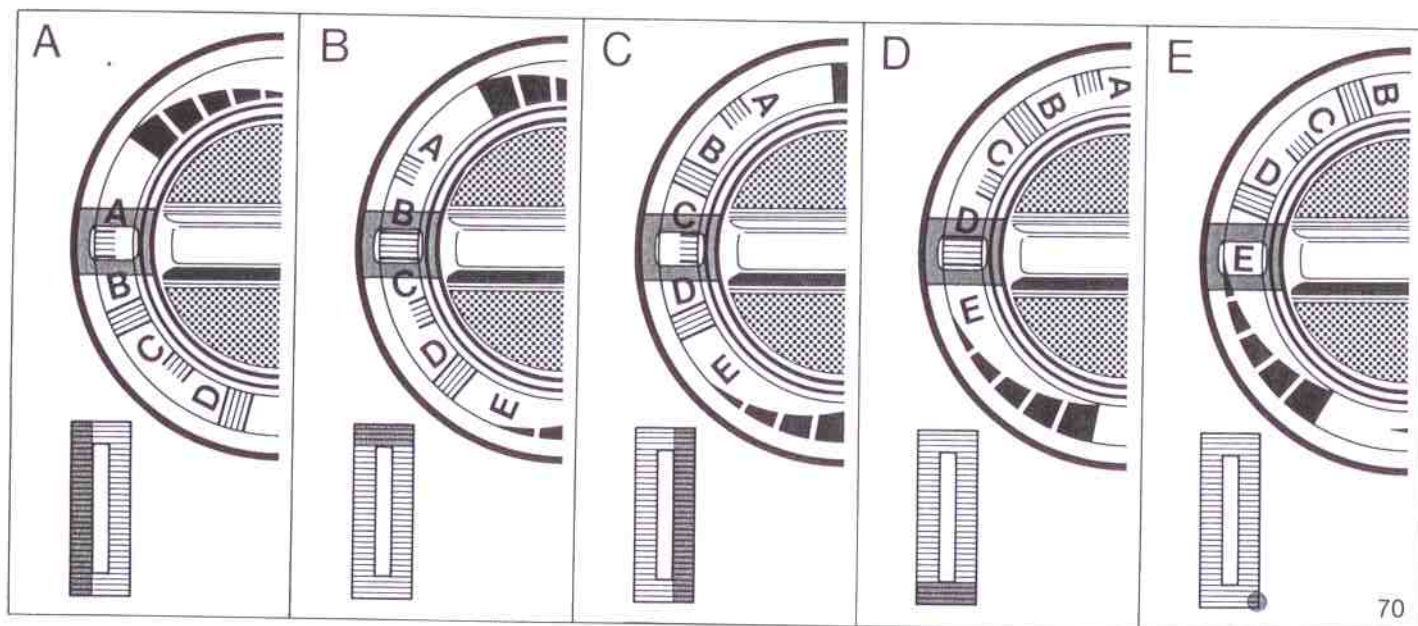

4117 389

68

69

70

Vario-schakelaar

De machine wordt bij het innaaien in de fabriek zo afgesteld, dat in zoveel mogelijk soorten stof mooie en gelijke knoopsgaten worden genaaid. Door een bepaalde combinatie van stof, garen en naald kan er een afwijking ontstaan.

Met de vario-schakelaar, die zich midden in de steeklengteknop bevindt, kan het verschil in steeklengte tussen het eerste en het tweede cordon worden gecorrigeerd. Met behulp van de achterkant van de schroeven-draaier (nr. 4151225-01) kunt u de vario-schakelaar instellen. Normaal staan de 2 insteltekens tegenover elkaar (afb. a). Is de steeklengte van het rechter cordon kleiner dan die van het linker cordon, dan draait u de vario-schakelaar naar links (afb. b). Is de steeklengte van het linker cordon kleiner dan die van het rechter cordon, dan draait u de vario-schakelaar naar rechts (afb. c).

Aannaaien van knopen

Zet de naald in de hoogste stand door het handwiel naar u toe te draaien.

Schakel de transporteur uit door de knop naar rechts de drukken.

De steekkeuzeknop stelt u op zig-zag in.

Neem het voetje van de houder, leg de knoop op de stof en doe de persvoet omlaag.

Daar de gaatjes van de meeste knopen ongeveer 3-4 mm uit elkaar staan, stelt u de steekkeuzeknop in op de breedste zig-zag steek.

Knoopsgat met inlegkoord

Om de vorm en de houdbaarheid van het knoopsgat in rekbare stoffen te verbeteren is een inlegkoordje aan te bevelen. Leg het koordje om het uitsteeksel van het knoopsgatenvoetje, zoals afgebeeld. Trek het koordje naar voren onder de voet door en laat deze zakken. Het knoopsgat wordt nu als gewoonlijk genaaid. Laat het inlegkoordje meelopen, zonder dat u hieraan trekt.

Als het knoopsgat klaar is, dan trekt u de beide einden van het koordje aan, zodat de bocht een versterking bij het einde van het knoopsgat maakt (daar treedt de meeste slijtage op). De uiteinden van het koordje naar onderen doorsteken en aan elkaar knopen.

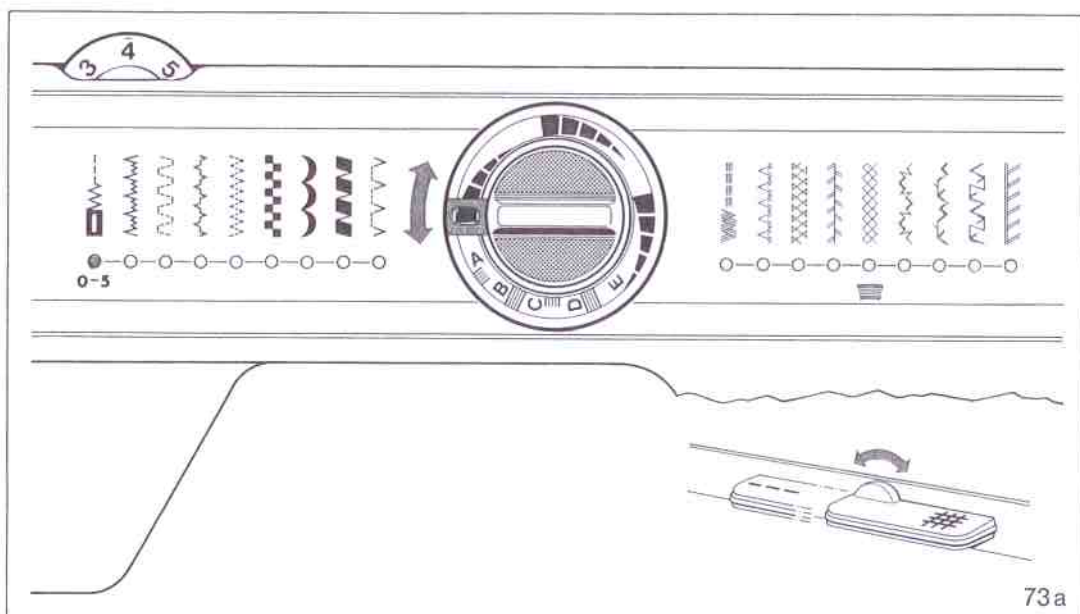
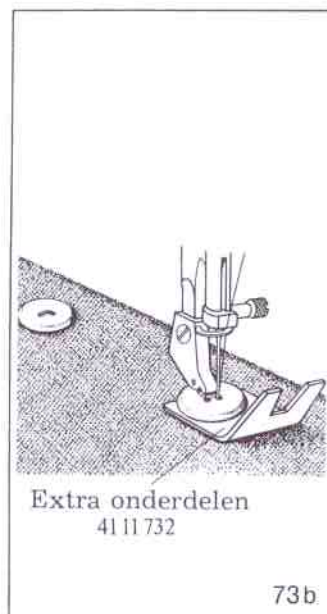
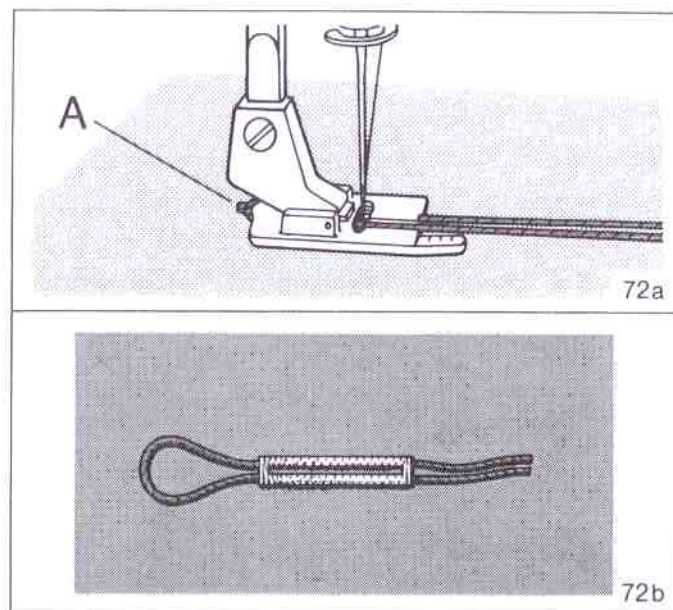
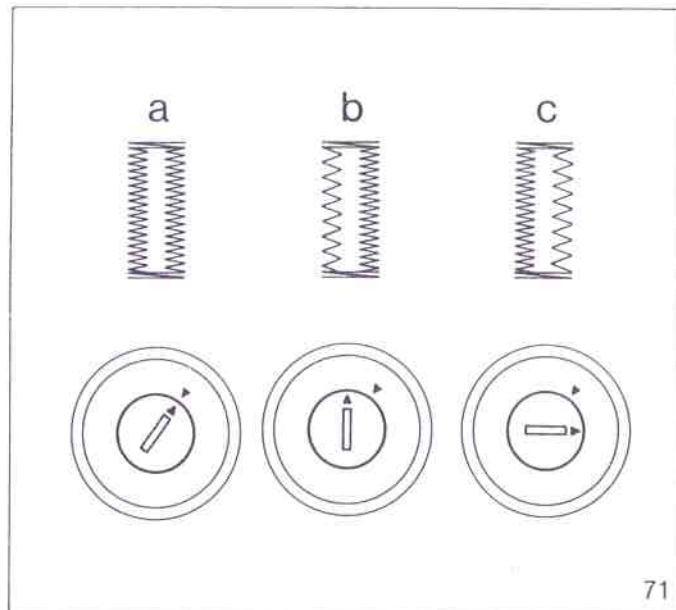
Draai het handwiel naar u toe en probeer voorzichtig of de naald beurtelings in beide gaten steekt. Houdt de beide draadeinden vast en naai 5-6 steken zonder de knoop te verschuiven.

De machine stoppen als de naald zijn hoogste stand heeft overschreden en weer naar beneden gaat.

Bij een knoop met 4 gaten verschuift u de knoop, zodat u op dezelfde manier in de andere gaten naait.

Daarna de draden afhechten. Stelt u daarvoor de programma-kiezer op e.

Wil men de knoop met ruimte aanzetten, dan gebruikt men het hulpstuk (732). De dunne kant dient voor het aanzetten van knopen op dunne stof, de dikke kant voor knopen op dikke stof. (zie blz. 73 b).

Stoppen

Breng de naald in de hoogste stand door het handwiel naar u toe te draaien.

De steekkeuze-knop moet op rechte steek staan.

De universele stopvoet nr. 4116342 is voor alle modellen als extra toebehoren leverbaar.

Deze wordt van rechts tussen naald en naaldstang aangebracht en moet zoals alle klikklaar voetjes in de houder vastzitten.

Let erop dat de nok (A) op de haak (B) ligt en de beweegbare hefboom (C) achter de klemschroef (D) steekt.

Nu zet u de persvoethevel omlaag en schakelt u de transporteur uit door de hevel op # te zetten.

Gebruik de draadspanning op "3".

De stof pakt u met beide handen vast zodat deze gespannen is en van links naar rechts heen en weer kan worden geschoven.

Zo naait u verschillende rijen steken naast elkaar tot het gat in een richting is bedekt. U draait de stof 90° en stopt het gat in de andere richting. U kunt de stof ook in een borduurring spannen om de stof niet scheef te trekken, maar nodig is dat niet bij gebruik van ons universeelstopvoetje. Voor het stoppen van tricot, naaigaren 50 of 60 en naald 70 of 80 gebruiken.

Verwisselen van gloeilamp

Let op:

Voordat de lamp verwisseld word, moet eerst de machine uitgezet worden.

De gloeilamp is in de bovenarm aangebracht (zie afbeelding).

Druk de gloeilamp naar boven en draai een kwartslag in de richting van de pijl en u kunt de gloeilamp eruitnemen.

Om een nieuwe lamp in te zetten, deze in de houder steken en in de richting van de pijl draaien.

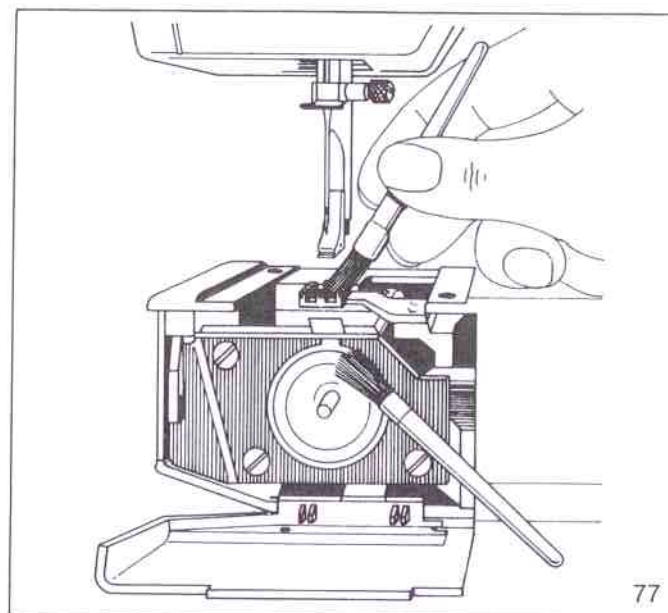
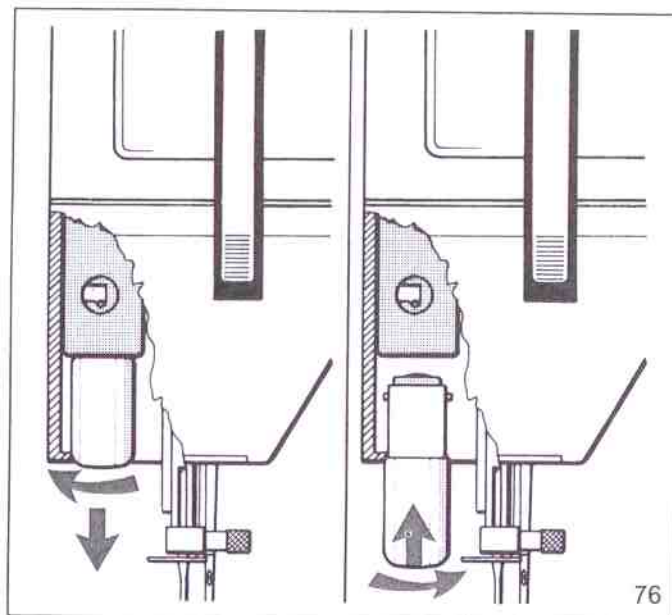
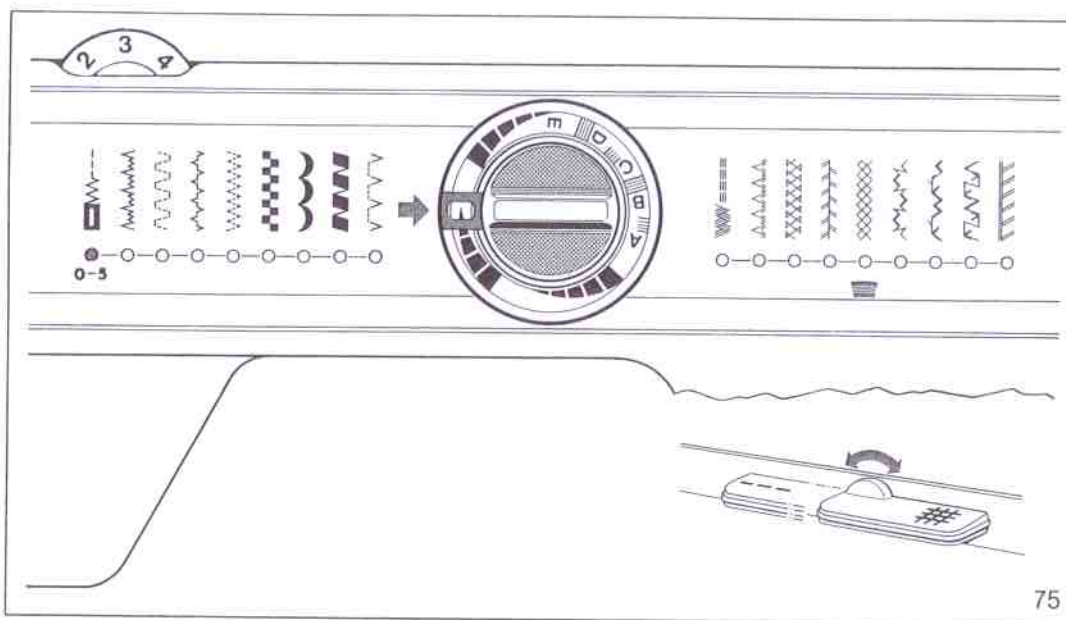
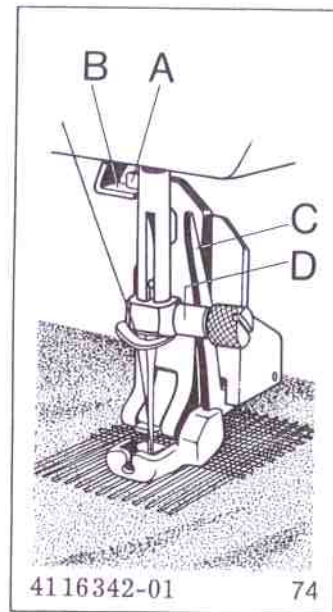
Gebruik slechts gloeilampjes van 10 Watt.

Onderhoud

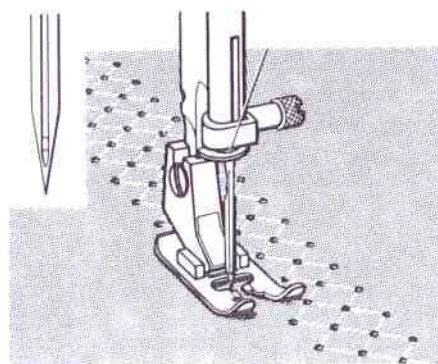
Om van een goede werking verzekerd te zijn moet u uw machine regelmatig onderhouden.

De zich eventueel op de grijperas bevindende stof- en draadresten kunnen lawaai veroorzaken.

Zo nu en dan de steekplaat afnemen door de beide schroeven los te maken met de bijgeleverde schroevendraaier en met het kwastje de pluisjes tussen de transporteur tandjes te verwijderen. Ook de spoelhuls en de grijper met het kwastje schoonmaken.

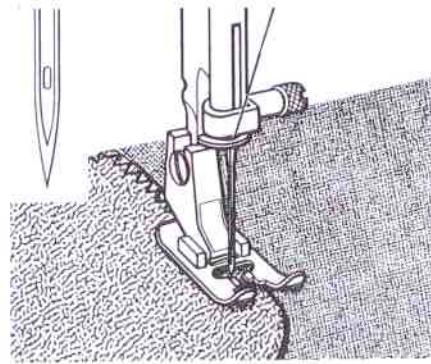

Extra te leveren onderdelen

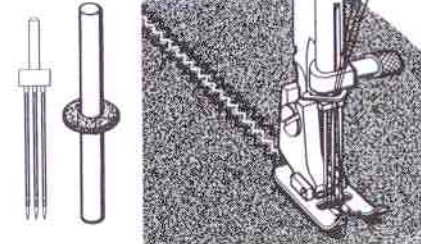
41 12 648-01. Zwaardnaald bewerkt een ajoureffect. Kan voor zig-zag en siernaden gebruikt worden.

78

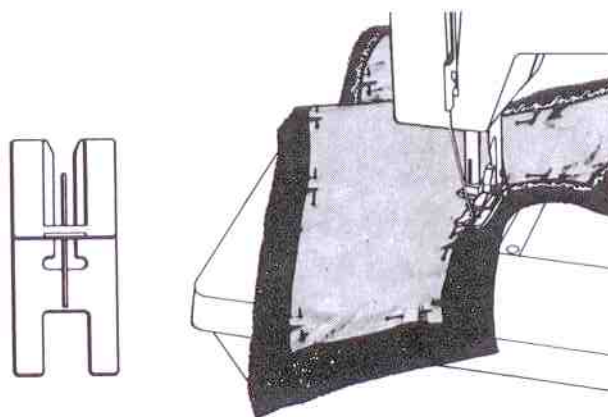
41 12 863-01. Leernaald nr. 100 voor het naaien van leer.

79

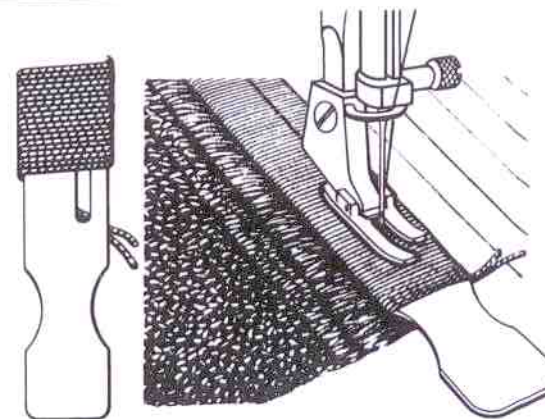
41 11 622-01. Drielingnaald nr. 90, 3 mm.
41 11 622-02. Dreilingnaald nr. 80, 2,5 mm.
Maximale steekbreedte-instelling 1,5 mm.
40 15 600-01. Garenpen. Kan voor een derde klos garen gebruikt worden en wordt dan op één der garenpenen gezet.

80

41 13 931-01. Doorslagvoet. Met dit voetje kunt u een patroon gemakkelijk op twee lagen stof overbrengen. Met de zig-zag-steek, steeklengte 2 tot 2,5 en met losse bovenspanning naaien.

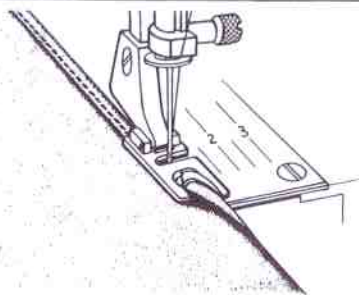
81

41 13 458-01,30 mm, 41 13 458-0,2,45 mm. Rya-liniaal. De wol wordt om de liniaal gewikkeld en met een rechte steek vastgenaaid. Speciaalvoetje 41 12 964-01

82

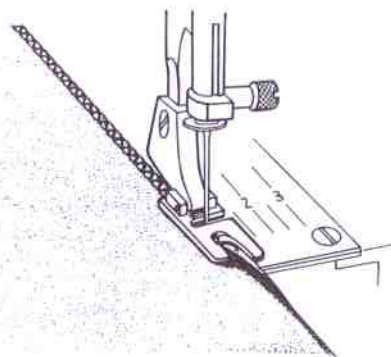
Extra te leveren onderdelen

41 11 384-01. Zoomvoet 2 mm (beweegbaar), voor rechte naad of smalle zig-zag naad.

41 11 385-01. Zoomvoet 5 mm (beweegbaar), voor rechte naad of middelste zig-zag naad.

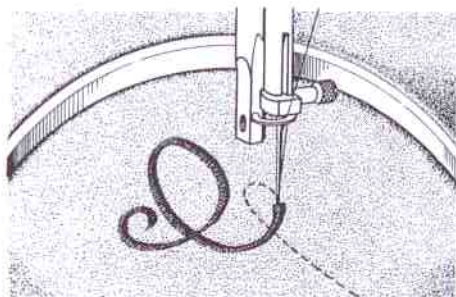
83

41 11 387-01. Rolzoomvoet 2 mm (beweegbaar), voor middelste zig-zag steek, voor dunne stoffen

41 11 386-01. Schulpzoomvoet 3 mm (beweegbaar), voor brede zig-zag steek en strakke bovenspanning, voor zachte stoffen.

84

40 15 398-01
Stopring
5,5 cm
doorsnede

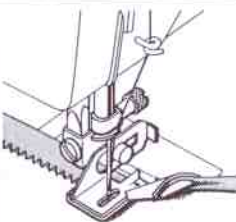
Voor stoppen en borduren.

40 93 028-01. Borduurring, 10 cm doorsnede

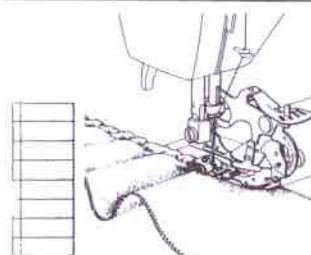
40 93 029-01. Borduurring, 15 cm doorsnede

40 93 030-01. Borduurring, 20 cm doorsnede

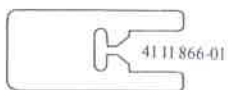
85

41 11 882-01
Bandgeleide-apparaat. Kan voor 8, 10, 12 en 15 mm breed gevouwen band en voor 22-24 mm breed ongevouwen band gebruikt worden. De Zoombreedte kan naar wens ingesteld worden.

40 93 020-01
Plisseerapparaat. Kan voor rimpelen of plooiën van 1,6 of 12 steken ingesteld worden.

Glijplaatje voor 41 11 383-01
zig-zag-voet

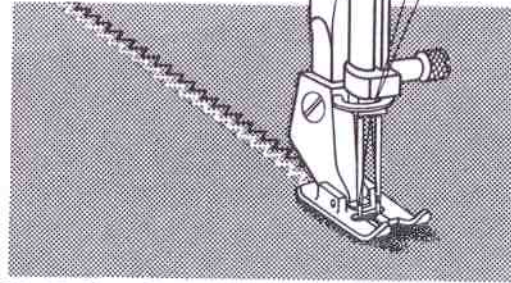

Glijplaatje voor 41 17 389-01
knoopsgatenvoet

Het glijplaatje wordt gebruikt om de weerstand tijdens het transport te verminderen bij bepaalde materialen, zoals b. v. bij kunstleer.

86

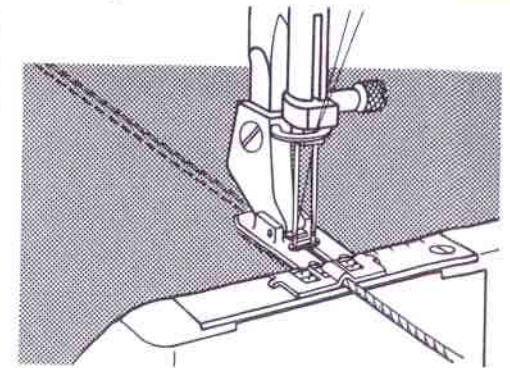
Extra te leveren onderdelen

- 41 11 621-03. Tweelingnaald, 2 mm, nr. 90
 41 11 621-01. Tweelingnaald, 3 mm, nr. 90
 41 11 621-02. Tweelingnaald, 4 mm, nr. 90

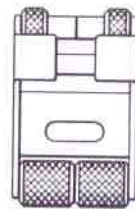
Voor evenwijdig stiksel en voor luchtkoord. Instellen van de machine maximaal op smalle, resp. middelste zig-zag steek en op rechte steek.

87

- 41 11 389-01. Luchtkoordvoet met 3 groeven, voor evenwijdige luchtkoordnaden met de tweelingnaald
 40 15 427-01. Geleideplaatje voor luchtkoord met of zonder inlegdraad. Rechte steek en strakke bovenspanning.

88

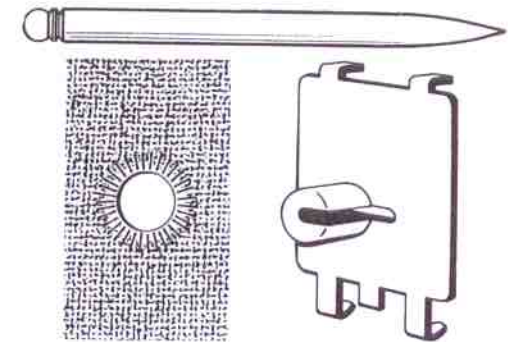

Rolvoet
 41 13 901-01
 zie op blz. 18

- 41 15 342. Stopvoet. Het gebruik van deze voet is op blz. 38 beschreven.

89

- 41 50 485. Vetergatplaatje 4 mm.
 41 50 486. Vetergatplaatje 6 mm.
 Voor open borduurwerk en voor het naaien van vetergaatjes.
 41 50 622-01 Priem

90

Steek	Gebruik		Bladzijde
— — — —	Rechte steek	Zomen, ritssluiting innaaien, watteren, knopen, aan zetten, haken en oogjes aannaaien, rimpelen, luchtkoord stoppen, monogrammen, applicaties, etc.	22-26
	Zig-zag steek		
	Rekbare blindzoom-steek voor onzichtbaar zomen van rokken en mantels. Voor afwerken van rekbare stoffen, die schuins rekbaar zijn.		30
	Tricot naad, uitstekend voor rekbare naden in lastex- en helanca broeken		
	Veersteek, is zeer sterk en rekbaar. Ideaal voor dik stretch-materiaal en gebreide stoffen. Zeer geschikt voor het samennaaien van twee stukken stof tegen elkaar		
	Genaaide zig-zag, voor het naaien en afwerken van badstof en gebreide stoffen. Inzetten van stukken, verstellen en aannaaien van elastiek		28
	Schaakbord-siernaad		
	Feston-naad; wordt als siernaad gebruikt		
	Siersteek		
	Semi-overlock voor zijdeachtige stoffen		
	Rekbare rechte-steek, de universele nuttige-naad voor alle rekbare stoffen, in het bijzonder voor achternaden van broeken, armsgaten, etc.		32
	Versterkte zig-zag steek		
	Ruiten-naad voor het naaien van rekbaar materiaal zoals elastiek en stretch-stoffen. Ideaal voor het aannaaien van kant en het tegen elkaar naaien van twee stukken stof		
	Elastische overlock, naaien en afwerken in één		32
	Afwerk-steek		
	Dubbele overlock om kanten tegen elkaar te naaien, zomen van tricot, mooie siersteek		
	Visgraat-naad, ideaal voor jersey, tricot en gebreide stoffen		
	Siersteek		
	Siersteek		
	Siersteek		